

KURIER RASZYŃSKI

GAZETA SAMORZĄDOWA GMINY RASZYN

WYDAWNICTWO BEZPŁATNE

NR 12/2025 (163-164)

Czas podsumowań

Koniec roku to dobry czas na podsumowanie funkcjonowania samorządu. Na stronach 10-19 podsumowujemy najważniejsze inwestycje prowadzone przez gminę Raszyn.

DIAMENTOWE GODY

W Austrii odbyła się gala z okazji 60. rocznicy ślubu. Do wspólnego świętowania zaproszono 19 par.

s. 4

„ZŁOTA RĄCZKA”

Szczegóły programu osłonowego dla seniorów potrzebujących pomocy w drobnych naprawach

s. 6

ROK OKIEM RADNYCH

Radni Marek Obłuski i Beata Sulima-Markowska podsumowują rok 2025

s. 16

25

FISZ EMMADE TWORZYWO

10.01.2026

19:00

CENTRUM KULTURY RASZYN

KONCERT NOWOROCZNY

Orkiestra Sinfonia Nova
pod dyрекcją
Łukasza Wojakowskiego

I SOLIŚCI SCEN MUZYCZNYCH W POLSCE

URSZULA PIWNICKA – sopran SYLWIA SAWKA – sopran
EDYTA CIECHOMSKA – sopran DARIUSZ STACHURA – tenor
RYSZARD MORKA – bas oraz soliści baletu

1 STYCZNIA 2026
GODZ. 18:00

Centrum Kultury Raszyn

Centrum Kultury
Raszyn im. Jana Pawła II

Bilety w cenie 140-160zł w sprzedaży
na portalu [BILETYNA.PL](https://biletyrna.pl) oraz w recepcji CKR

ul. Wolności 163, 164, 165 (2/2025) | 1

WESOŁYCH ŚWIĄT I WSZELKIEJ POMYŚLNOŚCI W NOWYM ROKU

ŻYCZĄ

WÓJT GMINY RASZYN
BOGUMIŁA STĘPIŃSKA-GNIADEK
WRAZ Z PRACOWNIKAMI

PRZEWODNICZĄCY RADY GMINY RASZYN
JAROSŁAW ARANOWSKI
WRAZ Z RADNYMI

Mikołaj w Austerii

W dniach 5–7 grudnia Centrum Integracji Społeczno-Kulturalnej II w Raszynie zamieniło się w prawdziwie świąteczną przestrzeń spotkań, radości i wspólnego przygotowania do Bożego Narodzenia.

W piątek odbył się Rodzinny Wieczór Świąteczny, podczas którego uczestnicy przygotowywali Austerię na święta, tworzyli ozdoby, ubierali choinki i ogrzewali się ciepłymi napojami.

Sobota należała do najmłodszych i ich rodzin. Spotkanie ze Świętym Mikołajem obfitowało w warsztaty plastyczne,

animacje oraz pokaz baniek mydlanych. Wielką radość sprawiła dzieciom wizyta Świętego Mikołaja i świąteczne iluminacje, a finałem dnia był koncert zespołu Singin' Birds.

W niedzielę odbył się Jarmark Bożonarodzeniowy, podczas którego można było spotkać lokalnych wystawców, podziwiać rękodzieło i nabyć świąteczne upominki. Dla dzieci przygotowano spektakl teatralny. Była to już 5. edycja jarmarku, który na stałe wpisał się w kalendarz wydarzeń gminnych.

Zawiadomienie

Zawiadamia się o zamiarze przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Raszyn w sprawie sporządzenia zmiany w „Strategii Rozwoju Gminy Raszyn na lata 2022–2030”, planowanych na przełomie stycznia i lutego 2026 r.

Celem konsultacji będzie zebranie uwag dotyczących kierunków rozwoju gminy oraz proponowanych zmian strategii.

Szczegółowe informacje dotyczące terminu rozpoczęcia i zakończenia konsultacji, form ich prowadzenia, sposobu składania uwag zostaną podane do publicznej wiadomości w późniejszym terminie na stronie internetowej Urzędu Gminy Raszyn, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicach ogłoszeń sołeckich.

Rusza jubileuszowa edycja plebiscytu Perły Mazowsza 2025!

Mieszkańcy naszej gminy mogą zgłaszać kandydatów w sześciu kategoriach: przedsiębiorczość, kultura, sport, ekologia, turystyka, aktywność społeczna. Jeśli znacie ludzi, miejsca lub inicjatywy, które warto docenić – zgłoście je już dziś! Udział jest bezpłatny, a kandydaci mogą wykorzystywać identyfikację wizualną plebiscytu w swojej promocji. Pokażmy razem, jak wiele się u nas dzieje!

Formularz zgłoszeniowy dostępny na stronie: www.perlymazowska.pl

Diaamentowa gala, czyli

W środę, 3 grudnia, odbyła się uroczysta gala diamentowych godów na której małżeństwa z gminy Raszyn świętowały 60. rocznicę zawarcia związku małżeńskiego.

Na galę zaproszono 21 par, niestety nie wszyscy mogli przybyć. Były przemówienia, życzenia, kwiaty, szampan, tort, tańce, muzyka na żywo – tak jak powinno być na prawdziwym weselu. Szanownym jubilatom życzymy wielu lat w dobrym zdrowiu!

sześćdziesiąt lat razem

60. rocznicę zawarcia związku małżeńskiego w tym roku obchodzili państwo

Krystyna i Józef Adamczykowie

Teresa i Jan Borowcowie

Barbara i Marian Borowscy

Wanda i Jan Budrewiczowie

Bożena i Stanisław Figurscy

Janina i Zdzisław Janiakowie

Marianna i Zdzisław Janusowie

Janina i Ryszard Jaroszowie

Helena i Stanisław Józefowscy

Alina i Stanisław Karolewscy

Wacława i Władysław Krzoscowie

Teresa i Władysław Małeccy

Janina i Jan Ochmanowie

Jadwiga i Janusz Olejnikowscy

Zofia i Jerzy Paproczy

Elżbieta i Jan Piątkowscy

Elżbieta i Kazimierz Poterowie

Urszula i Piotr Stępnio

Barbara i Kazimierz Zajączkowscy

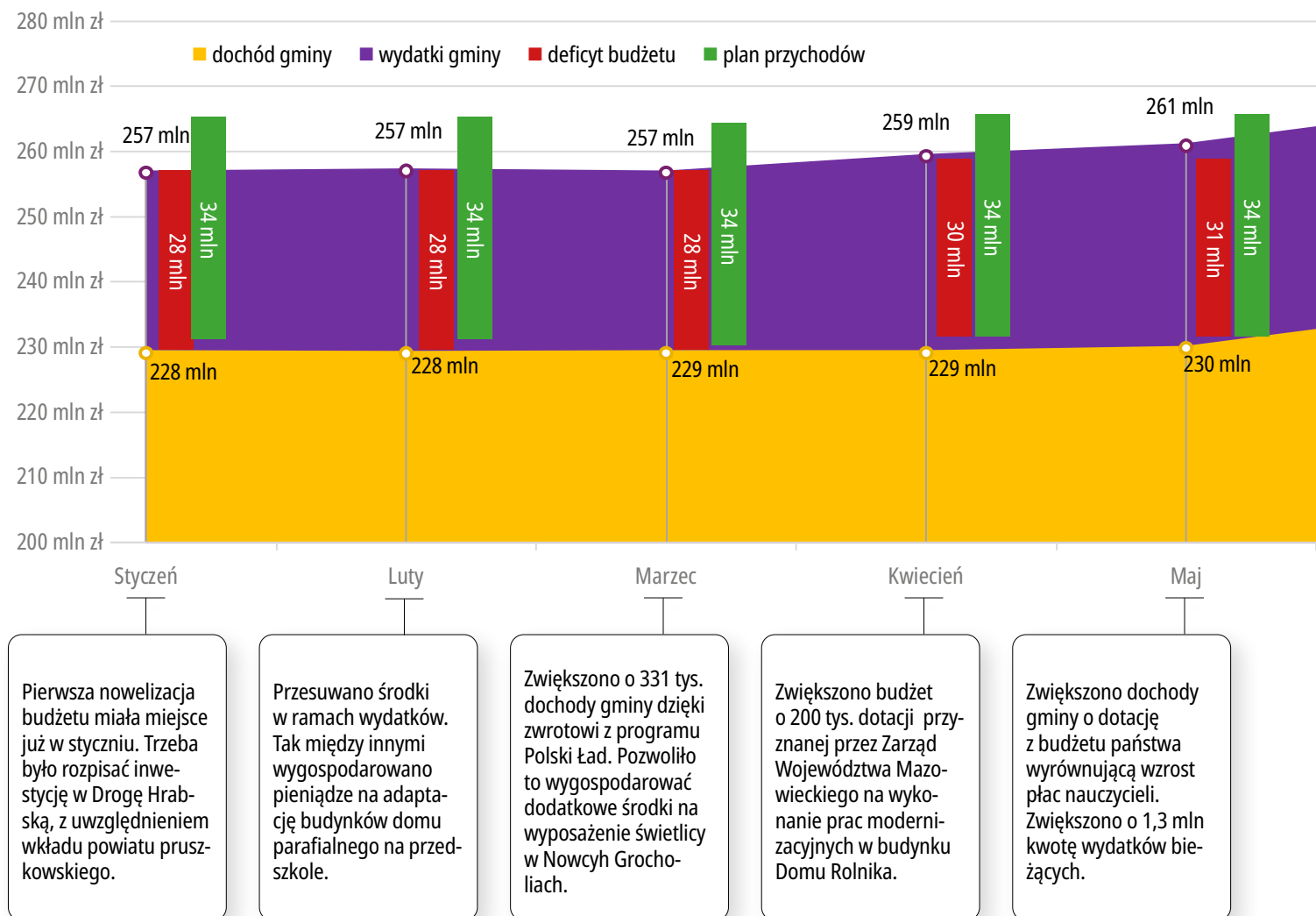
Stanisława i Jan Zawadkowie

Janina i Ryszard Zielińscy

Spójrzmy na rok 2025

Gdybyśmy mieli szukać analogii między budżetem gminy a ludzkim organizmem, to chyba najlepszym porównaniem byłyby układ krwionośny. Budżet gminy, jako skomplikowana sieć połączonych naczyń, dostarcza „środek wymiany wartości” (znaczy pieniądze) do wszystkich miejsc wspólnoty, jaką jest gmina, w których trzeba pozyskać i przetworzyć dobra – materiały, energię czy ludzką pracę. Jeśli jakiś wydatek nie jest ujęty w budżecie, urzędnicy nie mogą na niego wydawać pieniędzy bez narażania się na poważne nieprzyjemności, a działanie takie zwane jest w języku prawnym złamaniem dyscypliny finansów publicznych

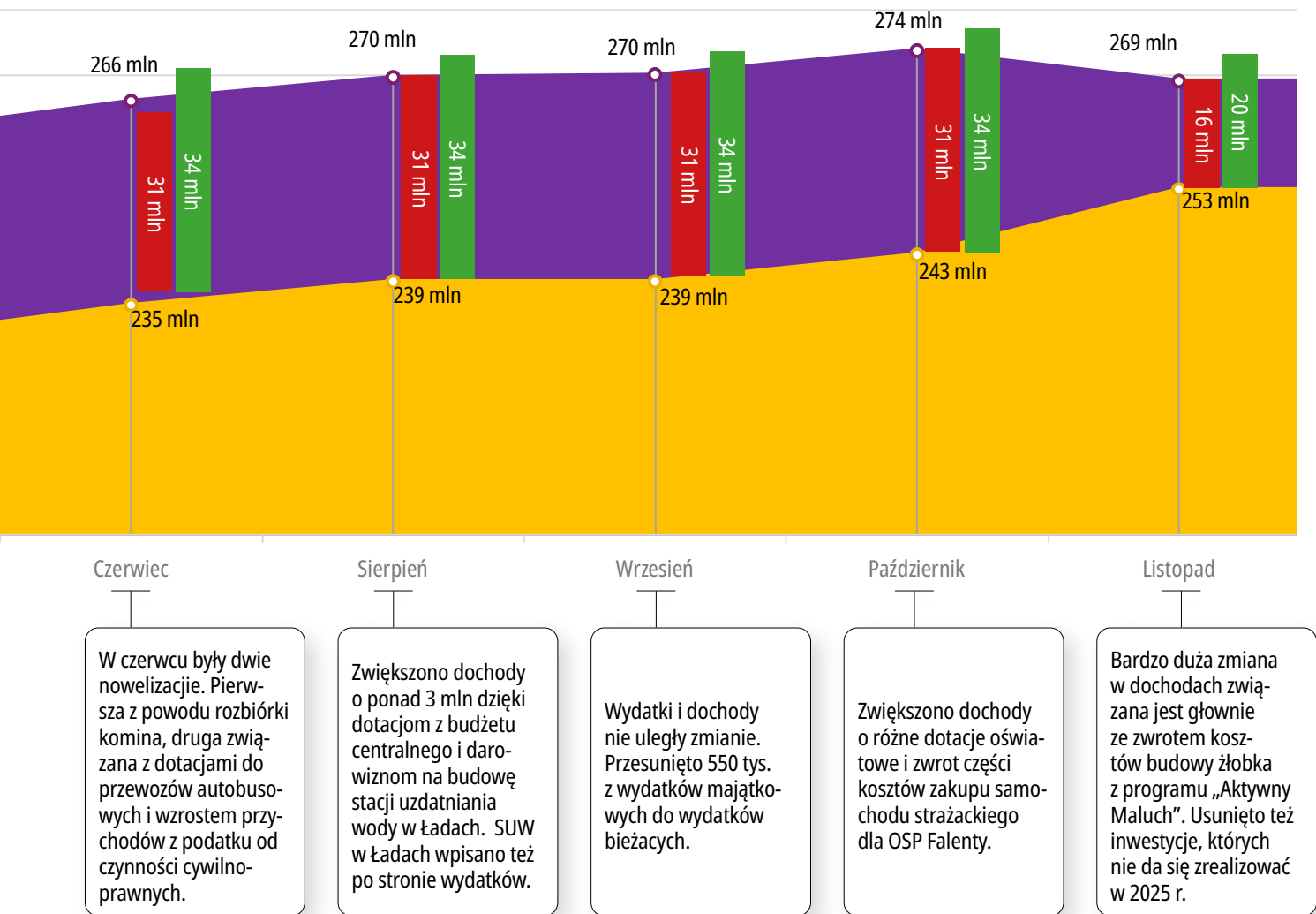
Budżet tworzony jest, używając języka samorządowych prawników, przez organ wykonawczy, w naszym przypadku – wójta, a zatwierdzany przez radę gminy. To mechanizm równowagi i wzajemnej kontroli, związany z samorządem terytorialnym. Wójt zarządza gminą na co dzień: zna stan finansów, zawarte umowy, harmonogramy inwestycji, limity wydatków, ryzyka, a także konsekwencje każdej zmiany. To osoba na tym stanowisku odpowiada za wykonanie budżetu i ponosi odpowiedzialność prawną za ewentualne naruszenia finansów publicznych.

Rada gminy jest natomiast reprezentacją mieszkańców i pełni funkcję kontrolną. Ma za zadanie patrzeć władzy

wykonawczej na ręce i oceniać, czy proponowane zmiany są potrzebne i zgodne z interesem gminy.

Nie ma chyba w Polsce takiego geniusza, który byłby w stanie zaplanować przychody i wydatki co do grosza na cały rok naprzód. W codziennym życiu może zdarzyć się tysiąc różnych okoliczności, które zwiększają albo zmniejszają nasze dochody – podwyżka w pracy, nagroda, znalezienie stówki na chodniku albo utrata pracy, choroba czy też bankructwo pracodawcy. Tak samo jest z wydatkami – pralka zepsuje się dzień po upływie okresu gwarancji, zapłacimy mandat za złe parkowanie czy też mamy nastoletnie dziecko (każdy rodzic wie, że to najmniej przewidywalne centrum powstawania kosztów).

przez pryzmat budżetu

Tyle że w budżecie domowym łatwo jest przesunąć środki, tudzież wydać dodatkowe pieniądze: dostaliśmy premię – kupujemy rower; znaleźliśmy stówkę na chodniku – idziemy na lody z dziećmi.

Tymczasem, jeśli w budżecie gminy trafią się nieprzewidziane wpływy albo wydatki, wójt musi zaproponować zmianę uchwały budżetowej, a rada gminy musi zgodzić się na poprawkę. Bez zmiany uchwały – poza wąskim zakresem przypadków – nie można w żaden sposób dysponować nieprzewidzianymi środkami, czy to w zakresie wydatków, czy przychodów. Doskonałym przykładem jest awaria komina przy szkole w Raszynie w czerwcu 2025 r. Jedną

z pierwszych decyzji było zwołanie nadzwyczajnej sesji rady gminy, która zakwalifikowała uchwałę budżetową po to, by znalazły się pieniądze na rozbiórkę. Bez tego wójt nie mogła podpisać umowy z firmą demontującą komin – to jedna z fundamentalnych różnic między budżetem domowym a budżetem gminy. Gdy my mamy awarię, to jedną ręką zbieramy wodę z podłogi, a drugą dzwoniczemy po hydraulika. W gminie – trzecią ręką trzeba wypełniać dokumenty, bo bez papieru ani rusz... Można się śmiać, ale takie mamy prawo.

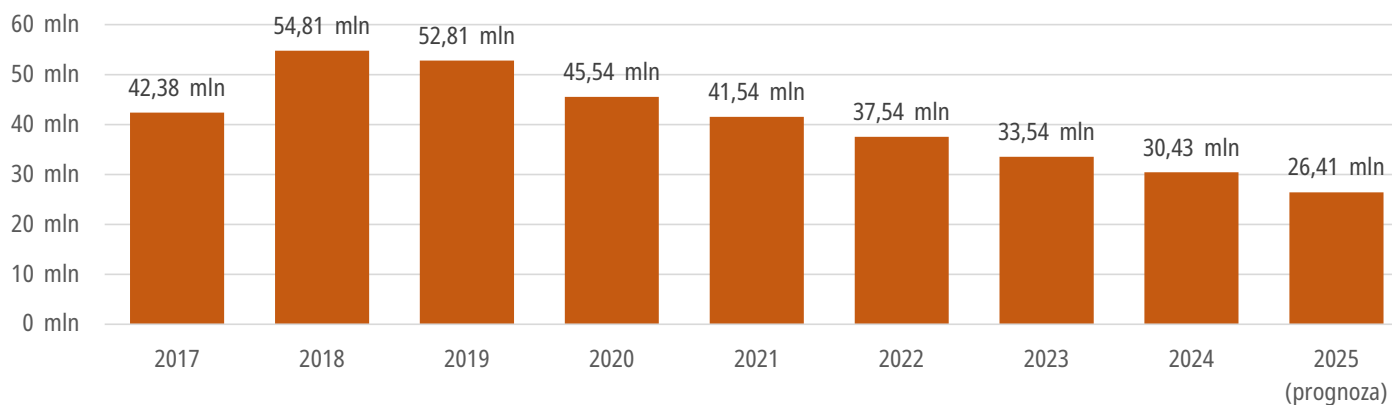
Na podstawie uchwał zmieniających budżet możemy prześledzić finanse gminy na przestrzeni roku. To oczywiście nie jest formalny bilans, ale daje

pojęcie o tym, jak kształtowały się nasze gminne finanse.

Zmian w budżecie mieliśmy 11 (a grudzień jeszcze się nie skończył). Rok zaczynaliśmy z planem dochodów na poziomie 229 mln, a w listopadzie było ich więcej o 24 mln. Wydatki w styczniu zaplanowano na 257 mln, a w listopadzie było ich o 12 mln więcej.

No dobrze, ale dlaczego wydatki i dochody aż tak się nie spinają? Bo budżety są roczne. W styczniu następuje reset licznika i od zera planowane są dochody i wydatki na kolejny rok. Nie są w nich uwzględniane oszczędności – te są ujmowane w planie przychodów. W przypadku Raszyna to około 18 mln. Cały czas mniej niż deficyt, który

Zadłużenie gminy

Zadłużenie gminy od 2019 r. regularnie spada. Najwyższa kwota długu była w 2018 r. i wyniosła 54,8 mln zł. Od tego czasu długi spłacane są regularnie kwotą wynoszącą średnio 4 mln zł rocznie.

w szczycie wynosił 31 mln. Pozostała część deficytu na papierze finansowana była z obligacji zaplanowanych na 14 mln. Warto przypomnieć, że zarówno podczas sesji budżetowej w grudniu 2024 r., jak i w trakcie trwania roku budżetowego, skarbnik Agnieszka Braun, a także wójt Bogumiła Stępińska-Gniadek podkreślały, że wpisana w budżet emisja obligacji była tylko zabiegiem formalnym, pozwalającym na zrównoważenie budżetu. W listopadzie dochód był o 14 mln wyższy niż zakładany na początku roku, więc bez szkody dla budżetu można było skreślić obligacje z planu przychodów. Zbieżność kwot raczej nie jest przypadkowa – wygląda na to, że dodatkowe przychody zostały po prostu dobrze oszacowane.

W listopadzie obligacje ostatecznie zostały wykreślone z planu przychodów, bo inwestycje za około 5,6 mln, które nie zostały z jakichś powodów dokończone (czasem nawet nie zostały rozpoczęte), przesunięto na przyszły rok, a dodatkowo gmina dostała 9 mln dotacji i zwrotów, z czego lwią część (8,8 mln) stanowił zwrot kosztów budowy żłobka otrzymany z „Europejskiego Funduszu Społecznego Plus”.

Warto podkreślić, że opór radnych przy wpisywaniu obligacji do planu przychodów jest poniekąd zrozumiały. W latach poprzednich zaplanowane obligacje były po prostu emitowane, a równoważenie

budżetu odbywało się za pomocą innej sztuczki – zaniżania wartości inwestycji wpisanej do budżetu. W sztukach się zgadzało, w pieniądzech – nie. Gdy już inwestycja była przygotowana i wiadomo było, ile będzie kosztować przed przetargiem, nowelizowano budżet, by dopasować się do realiów rynkowych. Radni, przyzwyczajeni do takiej praktyki zarządzania budżetem, z oporem przyjmowali więc wykorzystanie obligacji jako formalnego bufora. I chwała im za czujność. Nie docenili jednak faktu, że metoda z buforowym deficytem jest z punktu widzenia przejrzystości finansów publicznych znacznie lepsza. Zarówno radni, jak i mieszkańcy od samego początku wiedzą, ile ma kosztować inwestycja, łatwiej jest więc podejmować decyzje. De facto radni w takim trybie są traktowani poważniej przez władzę wykonawczą, a ich rola kontrolna zaczyna nabierać realnych kształtów.

Prawdopodobnie (choć nie ma na to twardych dowodów) taka jawność pomaga również w przyciągnięciu potencjalnych wykonawców prac. Nie wszyscy muszą wiedzieć, jaka jest praktyka nowelizowania budżetu, i widząc, że kwota, jaką gmina chce przeznaczyć na daną inwestycję, jest za mała, po prostu nie zwracają sobie głowy uczestnictwem w przetargu. W ten sposób krąg potencjalnych wykonawców usług jest zawężony tylko do tych, którzy wiedzą, co w trawie piszczy.

Argument w drugą stronę – że wykonawcy, wiedząc, jaką kwotę inwestor chce przeznaczyć, windują ceny – nie ma potwierdzenia w faktach, czego znakomitym przykładem jest przetarg na budowę Drogi Hrabskiej, w którym wykonawca, z uwagi na dużą konkurencję, zaproponował znacznie niższą cenę niż zapisana w budżecie.

Bufor z obligacji jest też trudny do wytłumaczenia – odbiór społeczny jest prosty: obligacje to dług. Mało kto rozumie to jako dług warunkowy, to znaczy, że obligacje stają się realnym długiem dopiero po ich wyemitowaniu. W przestrzeni publicznej pojawiają się głosy, że obecna wójt zadłużyła gminę na 14 mln. Tymczasem jest dokładnie na odwrót – zadłużenie gminy regularnie się zmniejsza (od 2018 r.). Wójt Bogumiła Stępińska-Gniadek nie zatrzymała tego trendu. Opowiadanie o zadłużeniu przez nią gminy przypomina wręcz dowcip: czy kowal ukradł, czy kowala okradli – nieważne, jest zamieszany w kradzież...

Uprzedzając fakty – wobec konieczności modernizacji oczyszczalni ścieków, inwestycji wręcz gigantycznej – nie unikniemy powiększenia długu. Ale opowieść ta dotyczy zupełnie innego budżetu. Zobaczmy, co przyniesie rok 2026. W kończącym się roku dług ponownie spadł, więc jest się z czego cieszyć.

Marcin Bójko

Mury pięły się do góry

Rok 2025 obfitował w wydatki związane z tak zwanymi inwestycjami kubaturowymi, czyli prace prowadzone w istniejących budynkach publicznych. To właśnie ten rodzaj działań – obejmujący szkoły, obiekty administracyjne i budynki użyteczności publicznej – odpowiada za ich codzienne, bezpieczne funkcjonowanie, choć rzadko przyciąga uwagę tak bardzo jak nowe inwestycje.

Do największych wydatków związanych z budowlami bez wątpienia należała świetlica w Nowych Grocholicach. Wprawdzie budowę zainicjował jeszcze poprzedni wójt, Andrzej Zaręba, niemniej jednak ciężar dokończenia inwestycji i wyposażenia budynku spoczywał na barkach obecnych władz gminy.

Cała inwestycja kosztowała 3,6 mln zł., z czego 3 mln to koszt postawienia budynku i zagospodarowania terenu wokół niego, a 600 tys. kosztowało wypo-

11 108 623 zł

sażenie świetlicy.

Uroczyste otwarcie miało miejsce 17 października. Uroczym akcentem w trakcie otwarcia był mecz ping-ponga rozegrany w drużynach deblowych: prezes firmy, która wybudowała świetlicę, grał z wójt Bogumiłą Stępińską-Gniadek przeciwko pani skarbnik Agnieszce Braun i sołtysowi Andrzejowi Szelałowski.

Sama świetlica to parterowy budynek

o powierzchni zabudowy prawie 290 m² i użytkowej prawie 240 m², w którym znajduje się przestronna, ponad stumetrowa sala. Oprócz tego planowane są zaplecza biurowe, magazynowe i kuchenne. Wokół budynku posadzono sporo drzew, m.in. dęby kolumnowe.

Na dachu znajduje się instalacja fotowoltaiczna, która zapewni energię elektryczną w budynku. Ciepła dostarcza zaś system ogrzewania podłogowego podłączony do powietrznej pompy ciepła. W głównej sali zainstalowano również klimatyzację.

Spośród pozostałych inwestycji największe środki przeznaczono na remont dachu Szkoły Podstawowej przy ul. Unii Europejskiej w Raszynie, realizowany jako pierwszy etap szerszego zadania.

Koszt prac wyniósł blisko 3 mln zł i był to największy pojedynczy wydatek kubaturowy w analizowanym okresie. Inwestycja miała charakter zabezpieczający – jej celem było zapobieżenie dalszej degradacji budynku i ochrona infrastruktury szkolnej na kolejne lata.

Istotne nakłady poniesiono również na modernizację innych obiektów oświatowych. W Szkole Podstawowej przy ul. Szkolnej w Raszynie wykonano remont łazienek, poprawiając standard sanitarny i komfort uczniów oraz nauczycieli. W Szkole Podstawowej w Ładach zrealizowano prace związane z instalacją nowych chłodnic dla istniejących central wentylacyjnych, co bezpośrednio wpływa na jakość powietrza i warunki nauki w budynku. Dodatkowo przeprowadzono demontaż stalowego komina przy jednym z budynków szkolnych, eliminując element potencjalnie niebezpieczny z technicznego punktu widzenia.

Równolegle realizowano prace w budynkach użyteczności publicznej

i administracyjnej. W Domu Rolnika w Jaworowej wykonano roboty modernizacyjne, dzięki którym obiekt może pełnić funkcję lokalnego centrum integracji o lepszych warunkach technicznych. Przeprowadzono także remont dachu budynku administracyjno-biurowego Urzędu Gminy Raszyn przy ul. Szkolnej, co ma kluczowe znaczenie dla zabezpieczenia siedziby urzędu przed dalszym zużyciem i awariami.

Uzupełnieniem tych działań były inwestycje poprawiające funkcjonalność przestrzeni publicznych związanych z budynkami, w tym modernizację placów zabaw przy szkole w Ładach oraz przy Przedszkolu nr 1 w Raszynie, a także realizacja sezonowej infrastruktury rekreacyjnej w postaci lodowiska na terenie szkoły podstawowej. Choć są to zadania o mniejszej skali finansowej, bezpośrednio wpływają na jakość oferty edukacyjnej i rekreacyjnej dla mieszkańców.

Łącznie, z pominięciem budowy świetlicy i nowego przedszkola, gmina Raszyn przeznaczyła na remonty

i inwestycje kubaturowe około 6,8 mln zł. Były to środki skierowane przede wszystkim na utrzymanie i modernizację już istniejących obiektów, bez których codzienne funkcjonowanie szkół, urzędu i lokalnych instytucji byłoby po prostu niemożliwe.

Warto też wspomnieć o tym, czego nie udało się zrealizować. Zdecydowanie największą inwestycją kubaturową, której nie udało się zrealizować, jest nadbudowa przedszkola przy ul. Pruszkowskiej. W budżecie zaplanowano na ten cel 5 mln zł. Niestety okazało się, że nie można wykonać prac, ponieważ grunt pod budynkiem nie wytrzymałby nadbudowy, a jakiegokolwiek wzmacnianie fundamentów nie miało sensu ekonomicznego.

Inną inwestycją, która wypadła w tym roku z planu, był remont budynku Austerii. Tu z kolei, z uwagi na wadliwe postanowienia umowy, gmina nie może bez zgody sądu wykonać niezbędnych napraw, dlatego trzeba czekać na stosowną decyzję.

Sękocińskie przedszkole

Przedszkole w Sękocinie to też inwestycja kubaturowa i to wcale nie mała. Faza budowlana oficjalnie rozpoczęła się 19 listopada 2025 r., podpisaniem w Urzędzie Gminy Raszyn umowy na realizację budowy i kompleksowego zagospodarowania terenu przedszkola w Sękocinie z Przedsiębiorstwem Budowlano-Handlowym „IZOLBUD” Sp. z o.o. Tym samym budowa nowego, 10-oddziałowego przedszkola wkroczyła w fazę realizacji. Inwestycja powstanie przy ul. Sękocińskiej 20, na działce nr 27/1, w miejscu istniejącego, wysłużonego budynku, który zostanie rozebrany.

Nowy budynek będzie nowoczesnym, funkcjonalnym i przestronnym obiektem o kubaturze 12 753,9 m³, 3 kondygnacjach nadziemnych oraz 1 kondygnacji podziemnej, częściowo podpiwniczonym. Zostanie w pełni dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Na parterze zaprojektowano cztery sale dydaktyczne z łazienkami dla najmłodszych dzieci, dużą kuchnię oraz salę

widowiskowo-gimnastyczną z niezależnym wejściem, umożliwiającą organizację zajęć ruchowych, uroczystości i spotkań z rodzicami.

Podpisanie umowy na budowę przedszkola. 19.11.2025 r.

29 603 376 zł

Na pierwszym piętrze znajdzie się sześć sal dydaktycznych dla starszych grup oraz strefa zajęć specjalistycznych: sala sensoryczna, plastyczna, muzyczna i duża sala zabaw, umożliwiającą elastyczne łączenie przestrzeni.

W części podziemnej przewidziano pomieszczenia techniczne i socjalne, natomiast w części poddasza – zaplecze administracyjne.

Nowe przedszkole będzie mogło przyjąć około 250 dzieci, znacząco wzmacniając bazę oświatową gminy.

Projekt zakłada zastosowanie nowoczesnych i proekologicznych rozwiązań. Budynek będzie ogrzewany gruntowymi pompami ciepła, wyposażony w wentylację mechaniczną i klimatyzację, a na dachu zamontowana zostanie instalacja fotowoltaiczna. Część dachu będzie miała

formę zielonego dachu, poprawiającego izolację termiczną i akustyczną, ograniczającego nagrzewanie latem, straty ciepła zimą oraz umożliwiającego retencję wód opadowych.

Zagospodarowanie terenu obejmie m.in. nowoczesny plac zabaw z bezpieczną nawierzchnią EPDM, parkingi, chodniki, ogrodzenie, zieleni oraz elementy małej architektury. W ramach inwestycji wykonanych zostanie także 31 pionowych odwiertów pod pompy ciepła, każdy o głębokości 100 m.

Wartość umowy na roboty budowlane wynosi 28 294 188,90 zł, a koszty wyposażenia – 1 309 187,44 zł. Czas realizacji inwestycji określono na 16 miesięcy, do 19 marca 2027 r. Zadanie obejmuje również koszty projektowe oraz nadzory inwestorskie i autorskie, zgodnie z wieloletnim harmonogramem finansowym.

mbk

Nie tylko w górę, bud

Oprócz budowli kubaturowych, o których była mowa na poprzednich stronach, gmina zajmuje się też tzw. budowlami liniowymi. Są to przedsięwzięcia, które nie powstają w jednym miejscu, lecz rozciągają się na wiele ulic, działek i miejscowości. Należą do nich m.in. drogi, sieci wodociągowe i kanalizacyjne, oświetlenie uliczne czy sieci energetyczne. To inwestycje wymagające dobrej koordynacji i cierpliwości. Ich realizacja wiąże się z uzgodnieniami, wykopami i czasowymi utrudnieniami, ale ich efekty służą całej gminie przez wiele lat.

Największym i jednocześnie najdłuższym zadaniem drogowym była rozbudowa drogi powiatowej nr 3120W – ul. Droga Hrabska na odcinku od ul. Jaworowskiej do ul. Za Olszyną w miejscowościach Łady, Falenty Nowe i Dawidy Bankowe.

w 2025 wyremontowano

3,25 km
dróg

Inwestycja, realizowana we współpracy z powiatem pruszkowskim, objęła blisko 947 m drogi wraz z kompleksową infrastrukturą podziemną, ścieżkami rowerowymi i chodnikami. Całość zadania kosztowała ponad 8,8 mln zł, z czego udział gminy Raszyn wyniósł około 2,64 mln zł.

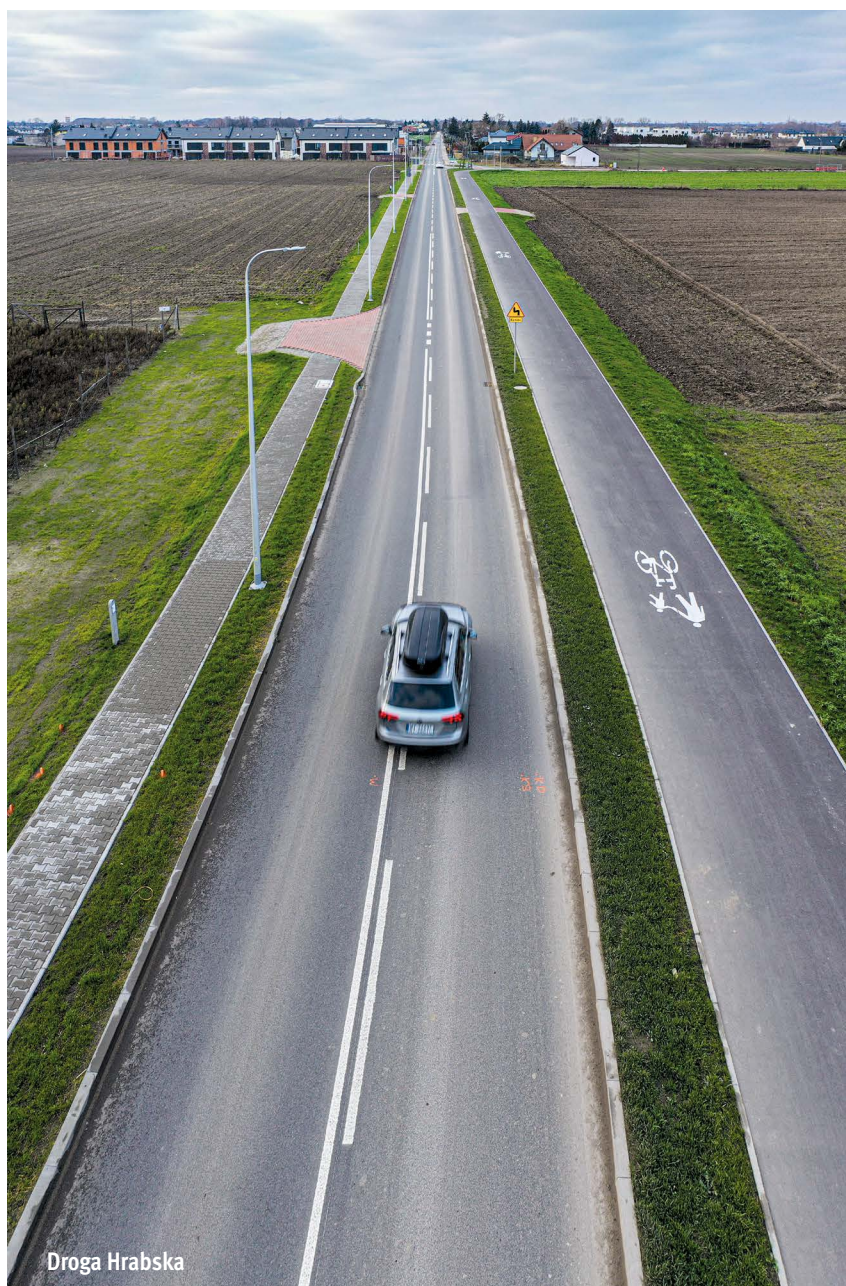
Do najkosztowniejszych przedsięwzięć należy także przebudowa skrzyżowania al. Krakowskiej z ul. Pruszkowską w Raszynie. Dzięki tej inwestycji możliwy stał się skręt w lewo z al. Krakowskiej, co znacząco poprawiło płynność ruchu. Wartość całego zadania to blisko

1,84 mln zł, przy czym gmina zapłaciła połowę tej kwoty.

Wśród inwestycji strictly gminnych wyróżnia się budowa sięgacza ul. Wspólnej w Jankach o długości ponad 173 m, połączona z wykonaniem

kanalizacji deszczowej i nawierzchni z kostki betonowej, o wartości ponad 510 tys. zł, a także przebudowa ul. Wiejskiej w Nowych Grocholicach, gdzie na odcinku 103 m powstała nowa jezdnia i odwodnienie za 485 tys. zł.

7 148 046 zł
wydano w 2025 na budowę i remonty dróg

Droga Hrabska

owaliśmy też wzdłuż

Oprócz tych największych zadań zrealizowano jeszcze 10 innych inwestycji drogowych – remontów i modernizacji ulic asfaltowych oraz dróg gruntowych, w tym m.in. ulice: Bitwy pod Raszynem 1809 roku, Partyzantów, Owocową, Poniatowskiego, Wybickiego, a także 3 odcinki dróg gruntowych utwardzonych płytami betonowymi typu Yomb. Prace te, choć mniejsze skalą, istotnie poprawiły dostępność i komfort poruszania się w poszczególnych miejscowościach gminy.

Równolegle z zadaniami drogowymi gmina Raszyn realizowała i przygotowywała istotne inwestycje w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną, których celem była poprawa bezpieczeństwa dostaw wody, niezawodności systemu kanalizacyjnego oraz stabilnej pracy oczyszczalni ścieków. W sumie wybudowano 5,2 km wodociągów oraz 6,43 km kanalizacji sanitarnej.

w 2025 wybudowano

5,2 km
wodociągów

Najkosztowniejszym zadaniem była budowa sieci wodociągowej w ulicach: Żwirowej, Zdrojowej, Sokołowskiej i Ku Słońcu w Wypędach. Inwestycja o wartości ponad 524 tys. zł jest w trakcie realizacji, nie została ukończona w bieżącym roku ze względu na problemy formalne, związane z uzyskaniem wymaganych zgód od GDDKiA.

Znaczące środki przeznaczono również na modernizację istniejącej infrastruktury wodno-kanalizacyjnej,

w szczególności w Stacji Uzdatniania Wody. Zakres prac objął m.in. montaż agregatu prądotwórczego, wymianę orurowania, modernizację przepompowni oraz unowocześnienie systemu sterowania SCADA. Łączna wartość tych 4 zadań wyniosła ponad 550 tys. zł i miała na celu zwiększenie niezawodności pracy systemu oraz jego odporności na awarie i przerwy w dostawie energii.

w 2025 wybudowano

6,43 km
kanalizacji

Istotną częścią wydatków były także konieczne prace odtworzeniowe w oczyszczalni ścieków w Falentach. Obejmowały one m.in. zakup i montaż nowego sterowania,

pomp, mieszadeł, remont taśmociągu osadu oraz wymianę elementów eksploatacyjnych w aparaturze pomiarowej. Część tych prac została już opłacona, a część będzie rozliczana w 2026 r. Łączny koszt tego pakietu zadań to ponad 237 tys. zł.

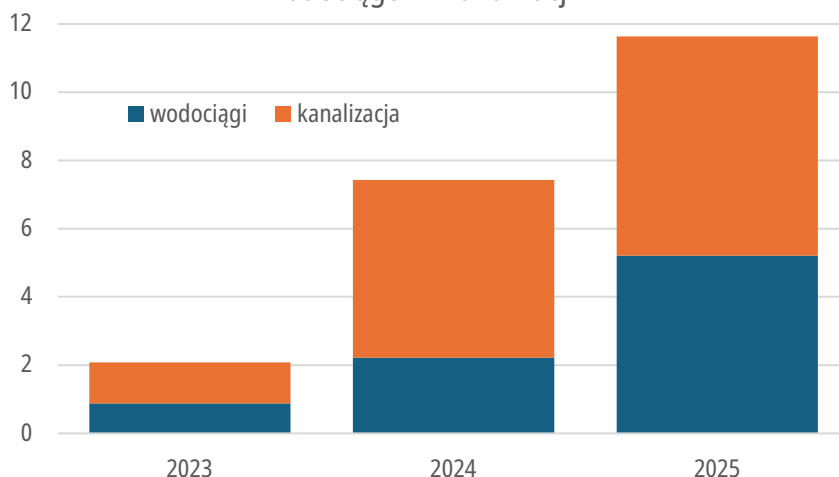
Oprócz kluczowych inwestycji realizowano również szereg mniejszych, technicznych zadań modernizacyjnych, które nie są widoczne dla mieszkańców w przestrzeni publicznej, ale mają ogromne znaczenie dla ciągłości i bezpieczeństwa działania całego systemu wodno-kanalizacyjnego.

Łącznie na inwestycje wodno-kanalizacyjne – zarówno zakończone, jak i będące w trakcie realizacji, a także przygotowane do dalszych etapów – gmina przeznaczyła ponad 1,31 mln zł, realizując 12 odrębnych zadań.

10 603 376 zł

wydano na budowę oraz remonty wodociągów i kanalizacji

Łączna długość wybudowanych
wodociągów i kanalizacji

Spółdzielnia Energetyczna Raszyn

W marcu 2025 r. Rada Gminy Raszyn wyraziła zgodę na powołanie Spółdzielni Energetycznej Raszyn. Spółdzielnia energetyczna to porozumienie kilku podmiotów – najczęściej gmin, instytucji publicznych, firm lub mieszkańców – które wspólnie produkują i zużywają energię elektryczną, zamiast w całości kupować ją z zewnętrznej sieci. Nie chodzi tu o wielkie elektrownie ani energetycznych gigantów, lecz o lokalne źródła energii, takie jak instalacje fotowoltaiczne na dachach szkół, przedszkoli i urzędów czy inne niewielkie odnawialne źródła energii.

Istotą spółdzielni jest to, że energia krąży możliwie blisko miejsca, w którym powstaje. Prąd wyprodukowany w jednym gminnym budynku może zasilać inny, zamiast trafiać w całości do krajowej sieci energetycznej. Dzięki temu maleją rachunki za energię, a gmina przestaje być wyłącznie biernym odbiorcą, w pełni zależnym od cen rynkowych. Spółdzielnia nie zastępuje dostawcy energii elektrycznej, lecz pozwala korzystać z niej w bardziej racjonalny i przewidywalny sposób.

Kluczowym elementem funkcjonowania spółdzielni energetycznej jest system rozliczeń, który działa podobnie do tzw. „starych zasad” znanych prosumentom, czyli w formule net-meteringu. Rozliczenia prowadzone są godzinowo. Jeżeli w danej godzinie członkowie spółdzielni łącznie wprowadzają do sieci więcej energii niż z niej pobierają, powstaje nadwyżka. Rozliczana jest ona ze współczynnikiem 0,6; oznacza to, że 60% energii trafia do wirtualnego magazynu energii i może zostać wykorzystane

w ciągu kolejnych 12 miesięcy. Pozwala to zużywać energię wyprodukowaną w okresach wysokiej produkcji w innym czasie, bez konieczności jej sprzedaży po niskich cenach rynkowych.

Energia wprowadzona do sieci i następnie pobrana przez innych członków spółdzielni nie podlega opłatom za energię czynną, zmiennej opłacie sieciowej, opłacie jakościowej, kogeneracyjnej, OZE ani opłacie mocy. Opłaty te naliczane są wyłącznie od tej części energii, która nie jest objęta rozliczeniem w ramach spółdzielni. W praktyce oznacza to mechanizm zbliżony do barteru – spółdzielnia może odebrać 60% energii wcześniej wprowadzonej do sieci.

Spółdzielnia energetyczna jest również narzędziem ułatwiającym pozyskiwanie środków zewnętrznych. Dla takich podmiotów przewidziane są programy dotacyjne i preferencyjne pożyczki, niedostępne wprost dla samorządów. Przykładem jest dofinansowanie pozyskane z samorządu województwa mazowieckiego. W Raszynie trwają już analizy dachów budynków gminnych pod kątem montażu instalacji fotowoltaicznych oraz przygotowywane są programy funkcjonalno-użytkowe dla mikroinstalacji planowanych na 15 obiektach.

380 685 zł
wartość zadania „Rozwój Spółdzielni Energetycznej Raszyn” współfinansowana w 80% ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego

 Mazowsze >> dla społeczności energetycznych >

W dłuższej perspektywie największą korzyścią z funkcjonowania spółdzielni będzie znaczące obniżenie kosztów energii elektrycznej w budynkach podłączonych do tego systemu. Już dziś jednak spółdzielnia pełni ważną rolę jako narzędzie wspierające transformację energetyczną gminy i ograniczanie wpływu wahań cen energii na jej budżet.

Ze strony Urzędu Gminy Raszyn obsługą i rozwojem spółdzielni energetycznej zajmuje się Zespół Optymalizacji Energetycznej (ZOE). Zespół ten odpowiada także za realizację kluczowych inwestycji poprawiających efektywność energetyczną gminy.

ZOE zajmował się również umową na modernizację oświetlenia ulicznego w gminie. Wartość inwestycji wynosi 5 165 636 zł. Umowa została podpisana 13 listopada i zakłada, że realizacja zakończy się do 13 września 2026 r. W ramach inwestycji sodowe lampy uliczne zostaną zastąpione nowoczesnymi, energooszczędnymi oprawami LED wyposażonymi w auto-

5 165 636 zł
umowa na modernizację oświetlenia ulicznego

nomijną redukcję mocy. Łącznie zamontowanych zostanie 3400 opraw drogowych oraz 136 opraw parkowych. Wprowadzenie wykonawcy na budowę odbyło się 20 listopada 2025 r. W pierwszej kolejności modernizacja obejmie ulice: Centralną, Wirażową, Zamkową oraz Źródlaną.

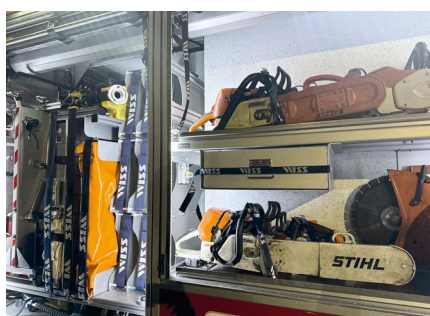
Dwa wozy strażackie

1 050 000 zł

Taką kwotą gmina wsparła zakup dwóch wozów strażackich dla OSP Raszyn. Druhowie kupili ciężki wóz bojowy i lżejszy wóz dowodzenia za łączną kwotę 2 mln zł. Pozostałe środki uzyskali z dotacji od Marszałka Województwa Mazowieckiego, od Państwowej Straży Pożarnej i z własnej kieszeni.

Wozy zostały z pompą (dosłownie) powitane 8 grudnia 2025 r. Z pompą, to znaczy zgodnie ze strażackim zwyczajem: w bramie remizy zostały oblane wodą z działek wodnych. To wielkie wsparcie dla OSP Raszyn. Niewątpliwie będą dla drułów ogromną pomocą w ratowaniu zdrowia i życia.

Wróżba dobrej współpracy w samorządzie

Wolnymi krokami rok 2025 w Raszyńskim Samorządzie dobiega końca, a więc czas na samorządowe podsumowanie.

Z początkiem roku Rada Gminy Raszyn powierzyła mi funkcję Przewodniczącego Komisji Ochrony Środowiska i Porządku Publicznego, co było dla mnie wielkim zaszczytem, ale również zobowiązaniem.

Dzięki zaangażowaniu prowadzonej przeze mnie komisji wreszcie zostaną podniesione stawki za godziny ponadnormatywne dla policji, aby poprawić poziom bezpieczeństwa w Gminie Raszyn. Zwiększona też zostanie liczba defibrylatorów AED do ratowania życia, a także świadomość ochrony środowiska oraz czystego powietrza. Rok 2025 to również świetna współpraca z powiatem Pruszkowskim. Przepiękna Droga Hrabaska w Falentach, o którą latami zabiegał Przewodniczący Rady Powiatu Pruszkowskiego Rafał Sieradzki. Powstał lewoskręt z ul. Pruszkowskiej w al. Krakowską i wyremontowano kładkę raszyńską – to wszystko zawdzięczamy otwartości starosty pruszkowskiego Adriana Ejssymonta i zarządu Powiatu Pruszkowskiego.

Minął tylko rok, a udało się tak wiele zrobić. Dziękuję w imieniu mieszkańców i proszę o więcej.

Po latach prób wreszcie udało się zlikwidować ogrodzenie wokół Urzędu Gminy Raszyn, które było reliktem poprzedniego wieku.

Ta decyzja pani wójt to postanowienie na otwartość urzędu

Otwarcie raszyńskiej kładki po remoncie, 3 grudnia 2025. Starosta pruszkowski Adrian Ejssymont i wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego Marcin Podsędek, Janusz Rajkowski – radny powiatu pruszkowskiego, Marek Obłuski i Teresa Senderowska – radni gminy Raszyn.

na mieszkańców oraz nowoczesne podejście jako gospodarza.

Świetną decyzją było również utworzenie Uniwersytetu III Wieku, dla seniorów. Nasi mieszkańcy w sile wieku mogą rozwijać nowe pasje, pogłębiać swoje zainteresowania i uczyć się ciekawych rzeczy.

Wszystko wskazuje też na to, że doczekamy się w końcu lodowiska w naszej gminie i nie będziemy musieli odwiedzać ościennych gmin, żeby pojeździć na łyżwach.

Udało się również znaleźć fundusze na poszerzenie chodnika na ulicy 19 kwietnia w Rybiu, pomiędzy ul. Olszową a ul. Spokojną. Niestety na chwilę obecną nie znaleziono wykonawcy do przeprowadzenia tych prac, ale bądźmy dobrej myśli, że nastąpi to z początkiem 2026 r., a mieszkańcy Rybia doczekają się wreszcie bezpiecznego chodnika dla rodziców z wózkami i dzieci wracających ze szkoły.

Kadencja obecnego samorządu nie jest łatwa. Wiele poglądów, wiele wizji, wiele niezgodności. Motywujący jest jednak fakt, że bezpieczeństwo i dobro mieszkańców Gminy Raszyn jest dla wszystkich największym priorytetem, jak chociażby przy wykryciu zagrożenia komina przy Szkole Podstawowej im. Cypriana Godebskiego w Raszyń. Wszyscy w samorządzie potrafiliśmy podjąć sprawne i skuteczne decyzje, aby jak najszybciej zapewnić bezpieczeństwo uczniom

Takie podejście wróży dobrą współpracę w samorządzie na przyszłość.

Klub Radnych Koalicja Obywatelska Gminy Raszyn deklaruje pełną współpracę dla dobra mieszkańców Gminy Raszyn, życząc wszystkim zdrowych, wesołych, pogodnych, a przede wszystkim rodzinnych Świąt Bożego Narodzenia.

Marek Obłuski

*Przewodniczący Klubu Radnych
Koalicja Obywatelska Gminy Raszyn*

Nie jesteśmy od narzekania

Powiedzieć, że było „trudno”, to jak nic nie powiedzieć. Zostaliśmy jednak radnymi nie po to, by narzekać, lecz by zakasać rękawy, działać, współpracować i wspólnie rozwiązywać pojawiające się problemy.

Z perspektywy Komisji Gospodarki Przestrzennej i Rolnictwa, w ostatniej chwili przed procedowaniem Planu Ogólnego udało się przekonać urząd do rozpoczęcia procedur planistycznych dla dużych terenów rolnych w Podolszynie Nowym i Ładach. Zmierzyliśmy się również z 76 wnioskami do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zalegającymi od 2011 roku. Komisja wydała do nich opinie i przyporządkowała je według priorytetów, aby urząd mógł kontynuować dalsze procedowanie. Teraz czekamy na przedstawienie Planu Ogólnego – jego zaopiniowanie, a następnie uchwalenie będzie dużym wyzwaniem zarówno dla radnych, jak i mieszkańców w 2026 roku.

Udało mi się także opracować i wprowadzić pod obrady rady dwa ważne Programy dla mieszkańców, które zaczną obowiązywać od stycznia 2026 r. Pierwszym z nich jest Gminny Program Gromadzenia Wody Deszczowej „Deszczolapacz” (pisałam o nim w poprzednim wydaniu KR), drugim – „Złota Rączka”, program osłonowy dla seniorów 65+ (opisany szerzej w tym numerze).

Do pozytywnych wydarzeń zaliczam podpisanie przez urząd umowy na wymianę oświetlenia ulicznego w gminie. Dzięki temu będzie i jaśniejsze, i oszczędniejsze.

Istotna jest również informacja o pozytywnym rozpatrzeniu wniosku naszej gminy o dofinansowanie rozbudowy oczyszczalni ścieków. Choć umowa o dofinansowanie jeszcze nie

została podpisana, warto podkreślić, że wniosek złożony przez Panią Wójt i pracowników Referatu Funduszy Zewnętrznych uplasował się na najwyższej pozycji rankingowej.

Cieszą działania związane z poprawą bazy oświatowej. Od lat borykamy się z brakiem miejsc w przedszkolach i pracą szkół na zmiany. Zakończono projekt rozbudowy przedszkola w Sękocinie Starym, a w listopadzie br. podpisano umowę na jego budowę. Wart podkreślenia jest fakt, że obecne przedszkole – dzieci i pracownicy – na czas budowy zostało przeniesione do wynajętego i odpowiednio przystosowanego budynku parafii św. Szczepana w Raszynie.

W zakresie oświaty Pani Wójt poinformowała nas, że prowadzi także intensywne rozmowy z Instytutem Technologiczno-Przyrodniczym w Falentach, których celem jest pozyskanie działki pod budowę nowej szkoły w Falentach. W projekcie budżetu na 2026 r. znalazły się środki na sfinalizowanie zakupu tego gruntu. Również rozbudowa szkoły w Sękocinie ujęta została w przyszłorocznym budżecie... i oby powstało to jak najszybciej.

I wreszcie – po latach oczekiwania, petycji i ponagleń – MAMY TO! Nasze gminne lodowisko rusza już w grudniu!

Niestety, działalność samorządowa to nie tylko sukcesy, ale także trudności. Przykładem jest projektowanie ulic Szlacheckiej i Ułańskiej w Dawidach Bankowych. Ta inwestycja od początku nie miała szczęścia – trwa od 2021 roku i mimo, że nowy zarząd dokonał przedłużenia terminu wykonania projektu przez wykonawcę do sierpnia 2025 r., dokument

ten finalnie nie został przekazany. W budżecie na 2026 r. ujęto to zadanie ponownie i liczę, że po tylu latach wreszcie mieszkańcy doczekają się gotowej dokumentacji, aby z kolei móc zabezpieczyć środki na budowę ulicy w roku 2027.

W sferze działań społecznych – jak co roku wraz z radnymi Leszkiem Gruszką, Wojciechem Rogowskim oraz wieloma osobami ze Stowarzyszenia „Zmieniamy Gminę Raszyn” – zorganizowaliśmy dwa jarmarki, a ponadto po raz pierwszy zainicjowaliśmy nowe wydarzenie dla mieszkańców: Wioskę Zdrowia Raszyn. To projekt poświęcony zdrowiu, profilaktyce i dbaniu o siebie. Dzięki wsparciu finansowemu powiatu i gminy przeprowadziliśmy badania przesiewowe, m.in. badania znamion oraz poziomu markera nowotworowego CEA. Już planujemy kolejną edycję Wioski Zdrowia Raszyn – zapraszamy we wrześniu 2026 r. Zgodnie z zasadą: „zdrowie zaczyna się od profilaktyki”.

Na koniec pozwolę sobie na krótką refleksję: zdrowie jest najważniejsze. Dlatego wszystkim mieszkańcom życzę, aby nadchodzący Nowy Rok przyniósł dużo zdrowia, pomyślności, codziennej radości i wszystkiego, co najlepsze.

Beata Sulima-Markowska

Tu się urodziłem

Sławomir Gajewski
sołtys Falent Nowych
tel. 602 635 398

Funkcję sołtysa pełnię już piątą kadencję. Moja rodzina mieszka w Falentach Nowych od pokoleń, a ja sam się tu urodziłem. Staram się pomagać mieszkańcom w każdej sprawie, o którą mnie proszą. Wraz z Radą Sołecką i mieszkańcami ustalamy, na co przeznaczyć środki z funduszu sołeckiego.

W czasie mojego długiego sołtysowania dowoziłem swoim transportem dary dla powodźian. Prowadzę gospodarstwo rolne, a swoje warzywa niejednokrotnie przekazywałem osobom potrzebującym w naszej społeczności. Wspólnie z sołectwami Dawidy, Dawidy Bankowe, Łady i Podolszyn Nowy organizujemy Mikołajki, przedstawienia w szkole w Ładach, pikniki oraz rajdy rowerowe. Kupujemy zabawki na plac zabaw przy OSP Falenty. Wspieramy szkołę w Ładach i przedszkola, przekazując środki na różnego rodzaju pomoce dla dzieci. Razem z panią Iwoną Kowalską, sołtysem Falent, przeznaczamy środki finansowe

na kino letnie, które cieszy się dużym zainteresowaniem mieszkańców.

Współpracuję ze Starostwem Powiatowym w Pruszkowie, co roku zgłaszając wnioski do budżetu oraz problemy dotyczące dróg powiatowych. Obecnie projektowana jest droga Willowa oraz chodnik na ulicy Falenckiej w kierunku Podolszyna Nowego. Dbam także o porządek na ulicach naszych Falent. Zostały ustawione kosze na śmieci, a wkrótce pojawią się również ławeczki. Ulice Droga Hrab-ska, Falencka i Willowa to obszar, który w okresie Bożego Narodzenia prezentuje się wyjątkowo – jest pięknie oświetlony w klimacie świąt.

Moje sołectwo zamieszkują zarówno mieszkańcy, którzy są tu od pokoleń, jak i osoby, które sprowadziły się w ostatnich latach. Zgłaszam pani wójt wszystkie problemy i staram się, aby były rozwiązywane. Powstają nowe ulice, które wymagają oświetlenia i doprowadzenia mediów, co jest dla gminy bardzo kosztowne.

Falenty Nowe to miejsce przyciągające deweloperów, dlatego powstają tu duże osiedla mieszkaniowe. Nowi mieszkańcy przeprowadzają się nie

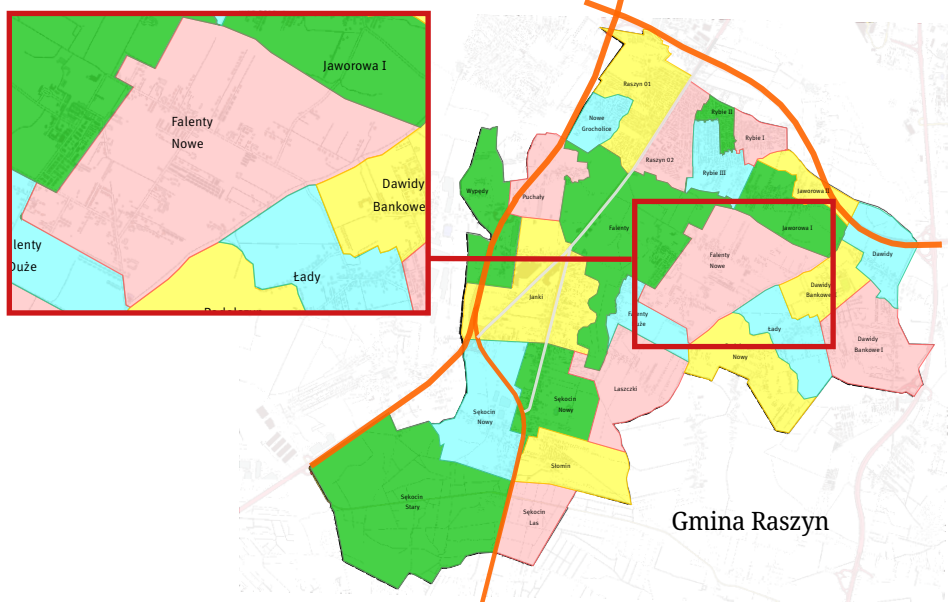
tylko z różnych części Polski, ale również zza granicy. W naszej okolicy szczególnie ważna jest więc integracja wieloletnich i nowych mieszkańców oraz wzajemna życzliwość.

Sprawując funkcję sołtysa, staram się być dostępny dla wszystkich i wspólnie z gminą oraz starostwem powiatowym – w miarę możliwości tych instytucji – rozwiązywać problemy mieszkańców.

Obecnie nie mamy placu zabaw dla dzieci ani miejsca spotkań dla dorosłych. Korzystamy w tym zakresie z infrastruktury sąsiednich sołectw. Miło mi jednak poinformować mieszkańców, że jesteśmy na dobrej drodze do zbudowania w niedalekiej przyszłości własnego placu zabaw. Wkrótce też stare lampy uliczne zostaną wymienione na nowe, energooszczędne LED-y. Z funduszu sołeckiego wspieramy również naszych strażaków z Falent, dla których zawsze rezerwujemy środki finansowe.

Współpraca z sąsiednimi sołectwami to bardzo dobry pomysł, ponieważ jednoczy mieszkańców całej gminy Raszyn.

Pozdrawiam wszystkich mieszkańców i zachęcam do współpracy oraz korzystania z przygotowanych atrakcji.

Program „Złota Rączka”

Na listopadowej sesji rady gminy radni jednogłośnie uchwalili niezwykle potrzebny i długo oczekiwany program wsparcia dla osób starszych – „Złota Rączka dla Seniora 65+”. Pracę nad nim rozpoczęłam wspólnie z GOPS w połowie tego roku, by następnie zaopiniować go pozytywnie w Komisji Ochrony Zdrowia, Spraw Społecznych i Sportu.

Zadaniem inicjatywy jest zapewnienie mieszkańcom w wieku 65+, którzy spełniają kryteria dochodowe, bezpłatnej pomocy przy drobnych naprawach i usterkach domowych. Program zacznie obowiązywać od stycznia 2026 r. i potrwa do 2028 r. Jego realizacja jest w całości finansowana z budżetu gminy.

To rozwiązanie skierowane jest przede wszystkim do seniorów, którzy z powodu wieku, stanu zdrowia lub niepełnosprawności mają trudność w samodzielnym wykonaniu prostych czynności technicznych. Dla wielu osób nawet wymiana żarówki, regulacja drzwi czy naprawa ciekącego kranu może być nie lada wyzwaniem – a jednocześnie trudno znaleźć fachowca, który przyjmie takie drobne zlecenie. Program odpowiada właśnie na takie potrzeby.

JAKIE WSPARCIE OFERUJE „ZŁOTA RĄCZKA”?

Zakres usług jest szeroki i obejmuje m.in.:

- ▶ naprawy ciekących kranów, syfonów i spłuczek,
- ▶ udrożnianie odpływów,
- ▶ wymianę desek sedesowych, klamek, zamków i drobnych elementów wyposażenia,

- ▶ montaż karniszy, półek, luster, obrazów,
- ▶ wymianę żarówek i drobnych elementów elektrycznych,
- ▶ montaż pralki lub zmywarki,
- ▶ naprawy listew, przewodnic czy uchwytów w meblach,
- ▶ drobne prace porządkowe na posesji (koszenie, przycięcie roślin, odśnieżenie wejścia),
- ▶ a nawet prosty montaż zbiornika na deszczówkę (bo przecież od stycznia obowiązuje także inny program – Gminny Program Gromadzenia Wody Deszczowej, tzw. „Deszczołapacz”).

Usługi świadczone są bezpłatnie (nie dotyczy zakupu materiałów) przez sprawdzonych wykonawców współpracujących z GOPS. W jednym roku można skorzystać z trzech usług, a w sytuacjach szczególnych – także z dodatkowego wsparcia.

KTO MOŻE SKORZYSTAĆ Z PROGRAMU?

Pomoc przeznaczona jest dla osób, które:

- ▶ ukończyły 65 lat,
- ▶ mieszkają na terenie gminy Raszyn,
- ▶ z powodu wieku, stanu zdrowia lub niepełnosprawności nie są w stanie wykonać danej czynności samodzielnie,
- ▶ mieszkają samotnie lub tylko z inną osobą powyżej 65. roku życia,
- ▶ spełniają kryteria dochodowe określone

w regulaminie (350% lub 550% kryterium dochodowego – w zależności od stanu zdrowia).

Uczestnictwo w programie nie wiąże się z żadnymi opłatami. Jedyne koszty, które ponosi senior, to zakup potrzebnych materiałów, takich jak uszczelki czy elementy montażowe. W razie potrzeby wykonawca – za zgodą seniora – może pomóc również w ich zakupie.

JAK ZGŁOSIĆ POTRZEBĘ NAPRAWY?

To bardzo proste. Seniorzy lub ich bliscy mogą zgłosić usterkę:

- ▶ telefonicznie,
- ▶ osobiście w GOPS,
- ▶ za pośrednictwem pracownika socjalnego.

Podczas zgłoszenia wypełniana jest karta usterki, a po weryfikacji GOPS informuje seniora o terminie przyjazdu „Złotej Rączki” oraz o danych osoby wykonującej usługę – tak, aby zawsze można było potwierdzić jej tożsamość.

DLACZEGO WARTO SKORZYSTAĆ?

Program „Złota Rączka dla Seniora 65+” nie tylko ułatwia codzienne funkcjonowanie, lecz także zwiększa bezpieczeństwo osób starszych. To pewność, że w domu wszystko działa tak, jak powinno – bez ryzyka kontuzji, bez stresu i bez dodatkowych kosztów.

To również realne wsparcie samotnych mieszkańców, którzy często nie mają kogo poprosić o pomoc przy drobnych naprawach. Ta inicjatywa daje im poczucie komfortu i bezpieczeństwa – a to wartość, której nie da się przecenić.

Beata Sulima-Markowska

XXVIII sesja Rady Gminy Raszyn – żegnamy obligacje

W trakcie sesji 27 listopada 2025 r. Rada Gminy Raszyn głosowała 11 uchwał, z czego 9 przyjęła, a 2 odrzuciła.

Część uchwał miała charakter techniczny, jak zgoda na użytkowanie remizy w Falentach na filię CKR czy dotycząca wynajęcia terenu przy basenie, a także programu współpracy z organizacjami pozarządowymi i aktualizacji uchwały o przystąpieniu do sporządzenia MPZP w Falentach.

Najdłuższą i najburzliwszą dyskusję w trakcie XXVIII sesji wywołały zmiany w budżecie gminy. Ta część zaczęła się od przedstawienie projektu uchwały przez skarbnik gminy. Zmiany obejmowały istotne korekty zarówno po stronie dochodów, jak i wydatków. Dochody ogółem zostały zwiększone, natomiast wydatki majątkowe znacząco zmniejszone – o ponad 8 mln zł. Jednocześnie zniesiono plan emisji obligacji, co skutkowało zmniejszeniem przychodów o 14 mln. Skarbnik podkreślała, że zmiany wynikają głównie z harmonogramów realizacji inwestycji, wyników przetargów oraz przesunięć realizacyjnych na rok 2026.

Przewodnicząca Komisji Budżetu poinformowała o pozytywnej opinii komisji, ale z wyraźnie zaznaczonymi wątpliwościami. Podkreślono, że komisja nie otrzymała pełnych materiałów finansowych (sprawozdań kwartalnych), co – zdaniem radnych – uniemożliwiało rzetelną ocenę proponowanych zmian. Ten wątek wywołał napiętą wymianę zdań pomiędzy przewodniczącą komisji a wójtem, odnośnie do komunikacji, zakresu przekazywanych dokumentów oraz organizacji pracy komisji.

Najbardziej rozbudowana część dyskusji dotyczyła znaczącego ograniczenia wydatków inwestycyjnych pod koniec roku. Radni krytyczni wobec zmian wskazywali, że: pierwotnie uchwalony budżet zakładał bardzo wysoki

poziom inwestycji – ponad 51 mln zł (tak naprawdę pierwotnie uchwalany budżet zakładał 42 mln, ale w ciągu roku zostało to zwiększone do 51 mln *przyp. red.*).

W trakcie dyskusji zwracano uwagę, że listopadowe zmiany budżetu po raz kolejny polegają na zdejmowaniu istotnej części środków z zaplanowanych inwestycji i przesuwaniu ich realizacji na kolejne lata. Podnoszono przy tym, że przesunięciom zadań nie zawsze towarzyszy proporcjonalne przenoszenie środków do Wieloletniej Prognozy Finansowej, co – zdaniem części radnych – zniekształca obraz wykonania budżetu i utrudnia rzetelne rozliczanie się z deklaracji składanych mieszkańcom.

Szczególnie często w tym kontekście przywoływano przykład ul. 6 Sierpnia. Radni wskazywali, że z zadania zdjęto znaczną część środków, a pieniądze nie zostały w pełni zabezpieczone w kolejnych latach, mimo że mieszkańcy od dawna oczekują realizacji inwestycji. Kolejne przesunięcia były przedstawiane jako czynnik osłabiający zaufanie do planowania budżetowego i wiarygodności harmonogramów inwestycyjnych.

W odpowiedzi wójt wyjaśniała, że problemy z realizacją tej i innych inwestycji wynikają przede wszystkim z obiektywnych uwarunkowań: starej i wadliwej dokumentacji projektowej, braku zgód właścicieli gruntów oraz przedłużających się procedur administracyjnych i przetargowych. Podkreślała, że zadanie nie zostało porzucone, a środki na jego realizację są przewidziane w budżetach na kolejne lata.

Zarówno wójt, jak i skarbnik gminy konsekwentnie wskazywały, że zmniejszenia wydatków w budżecie są efektem realnych możliwości wykonawczych, a nie celowego „czyszczenia” planu finansowego. Tłumaczono, że część przetargów zakończyła się późno lub z niższymi kwotami, niż pierwotnie zakładano,

a niektóre inwestycje, w tym związane z infrastrukturą techniczną i energetyczną, są w trakcie procedur i będą kontynuowane w kolejnych latach.

Jednym z ważniejszych efektów nowelizacji uchwały budżetowej było usunięcie z planu przychodów emisji obligacji o wartości 14 mln jako środka równoważenia budżetu (więcej o tym na stronach 10-12). Skarbnik po raz kolejny podkreśliła, że wpisanie obligacji było metodą na utrzymanie dyscypliny finansów publicznych.

W trakcie debaty wielokrotnie powracał również wątek transparentności i dostępu radnych do informacji. Wskazywano na potrzebę regularnego udostępniania kwartalnych sprawozdań finansowych, publikowania ich w Biuletynie Informacji Publicznej oraz uzupełniania danych liczbowych o część opisową, która ułatwiłaby interpretację stopnia realizacji inwestycji. Wójt i skarbnik zadeklarowały poprawę w tym zakresie. Radna Teresa Senderowska podkreśliła, że mimo nerwowego początku dyskusja była potrzebna i może przynieść pozytywny efekt, w postaci lepszej współpracy między radą a wójtem.

Wyraźnie zaznaczyła, że jej rolą – zarówno jako radnej, jak i Przewodniczącej Komisji Budżetu – nie jest krytykowanie wójta, lecz pilnowanie transparentności finansów gminy.

Ostatecznie poprawki do uchwały budżetowej zostały przyjęte.

Praktycznie zawsze zmianie uchwały budżetowej towarzyszy zmiana Wieloletniej Prognozy Finansowej i tak też było na tej sesji. W trakcie dyskusji radni zwracali uwagę, że korekty WPF w praktyce potwierdzają konsekwencje decyzji budżetowych, zwłaszcza przesuwanie inwestycji na kolejne lata, oraz zmianę struktury finansowania zadań.

Część radnych podnosiła, że zmiany w WPF nie zawsze w wystarczającym

stopniu odzwierciedlają faktyczne przesunięcia inwestycji, o których mowa była przy zmianach budżetu. Wskazywano, że zdejmowanie środków z zadań w roku bieżącym, przy jednoczesnym ograniczonym lub opóźnionym ujęciu ich w kolejnych latach prognozy, utrudnia ocenę realnych zobowiązań gminy i długofalowych planów inwestycyjnych. W tym kontekście pojawiały się obawy o czytelność dokumentu oraz możliwość rzetelnego monitorowania realizacji wieloletnich obietnic składanych mieszkańcom.

Wójt i skarbnik wyjaśniały, że proponowane zmiany WPF wynikają bezpośrednio z aktualnych danych o wykonaniu budżetu, harmonogramów inwestycji oraz realnych możliwości ich realizacji w kolejnych latach. Podkreślano, że prognoza musi być dokumentem ostrożnym i opartym na pewnych założeniach, a nie na zadaniach, które z powodów formalnych lub proceduralnych nie mogą być jeszcze jednoznacznie zaplanowane. Zwracano również uwagę, że ograniczenie planowanego zadłużenia i ostrożne podejście do emisji obligacji wpływa korzystnie na wskaźniki finansowe gminy.

W trakcie dyskusji pojawił się także postulat większej przejrzystości zmian w prognozie, w tym czytelniejszego powiązania WPF z budżetem rocznym oraz szerszego informowania radnych o przyczynach przesunąć poszczególnych zadań. Wójt i skarbnik deklarowały gotowość do poprawy komunikacji i prezentowania danych w bardziej przystępnej formie.

Po głosowaniu budżetu głosowana była uchwała w sprawie zgody na zawarcie umowy w zakresie transportu zbiorowego. Uchwała otwierała furtkę do dofinansowania raszyńskich autobusów. Ta uchwała praktycznie nie budziła kontrowersji i została przyjęta jednogłośnie.

Kolejnym punktem była debata nad projektem uchwały w sprawie wystąpienia z wnioskiem do Komendanta Stołecznego

Policji o wydanie opinii w sprawie utworzenia Straży Gminnej w Raszynie. W toku dyskusji część radnych wyrażała ostrożność, zwracając uwagę na koszty związane z utworzeniem i utrzymaniem Straży Gminnej oraz na konieczność dokładnego przeanalizowania alternatywnych rozwiązań, takich jak dalsza współpraca z policją czy rozwijanie innych form poprawy bezpieczeństwa. Podnoszono, że decyzja o ewentualnym powołaniu straży powinna być poprzedzona szeroką analizą finansową i organizacyjną oraz dyskusją z mieszkańcami. W toku debaty pojawiały się argumenty wskazujące na narastające problemy porządkowe w gminie, takie jak wykroczenia drogowe, nieprawidłowe parkowanie, zaśmiecanie przestrzeni publicznej czy kwestie związane z egzekwowaniem lokalnych regulaminów. Zwolennicy dalszych prac nad koncepcją Straży Gminnej podnosili, że policja, obciążona szerokim zakresem zadań, nie zawsze jest w stanie reagować na wszystkie sprawy istotne z punktu widzenia codziennego funkcjonowania mieszkańców, a formacja gminna mogłaby pełnić funkcję uzupełniającą.

Ostatecznie radni zdecydowali, żeby przekazać projekt do dalszej pracy w Komisji Ochrony Środowiska i Porządku Publicznego.

Następnym punktem programu była uchwała w sprawie utworzenia programu osłonowego „Złota rączka dla seniora 65+”. Szczegóły projektu na stronie 9 przedstawia radna Beata Sulima-Markowska.

Dyskusja nad projektem programu „Złota rączka dla seniora 65+” miała rzeczowy charakter i w większości koncentrowała się na kwestiach praktycznych oraz formalnych. Radni generalnie oceniali samą ideę programu pozytywnie, wskazując, że odpowiada on na realne potrzeby seniorów i stanowi sensowne uzupełnienie istniejących form wsparcia.

Pytania i uwagi dotyczyły przede

wszystkim sposobu realizacji usług, wyboru wykonawcy oraz zasad finansowania drobnych napraw. Wyjaśniono, że prace będą wykonywane przez osobę lub podmiot wyłoniony w trybie zapytania ofertowego, a program ma obejmować jedynie proste, niewymagające specjalistycznych robót, czynności.

Najważniejszym punktem spornym był zapis regulaminu wyłączający możliwość odwołania się od odmowy przyznania pomocy. Część radnych podnosiła, że przy wydatkowaniu środków publicznych taka konstrukcja może budzić wątpliwości i osłabiać poczucie przejrzystości. W efekcie dyskusji radny Andrzej Szeląg zaproponował poprawkę umożliwiającą odwołanie do kierownika GOPS. Poprawka została przyjęta.

Po wprowadzeniu tej zmiany rada jednogłośnie przyjęła uchwałę.

Ostatnią głosowaną w trakcie tej sesji uchwałą było rozpatrzenie skargi na kierowniczkę GOPS. Dyskusja koncentrowała się na ocenie zasadności działań podjętych przez GOPS w związku z wszczęciem procedury Niebieskiej Karty.

Część radnych wskazywała, że działania kierowniczkę mogły zostać podjęte zbyt wcześnie i bez wystarczających podstaw, podnosząc jednocześnie, że sprawa ma charakter konfliktu rodzinnego, a skutki uruchomienia procedury mogą być dotkliwe dla osoby, wobec której jest prowadzona.

Inni radni podkreślali, że kierowniczka GOPS działała zgodnie z obowiązującymi przepisami i miała obowiązek reagować na sygnały mogące wskazywać na przemoc.

W głosowaniu uchwała uznająca skargę za zasadną nie uzyskała większości, w efekcie czego rada nie rozstrzygnęła skargi jednoznacznie. mbk

Nagranie z sesji dostępne będzie w serwisie e-sesja: link.raszyn.pl/s28

Sprawozdanie wójt

Poniżej prezentujemy skróconą wersję sprawozdania z międzysesyjnej działalności wójta, przedstawionego radnym gminy Raszyn na sesji 27 listopada 2025 r. Pełne sprawozdanie dostępne jest na stronie Urzędu Gminy.

Urząd Stanu Cywilnego sporządził w okresie międzysesyjnym łącznie 42 akty stanu cywilnego, w tym urodzeń, małżeństw i zgonów, oraz wydał 397 odpisów aktów. Do USC wpłynęły również wnioski dotyczące zmian imion i nazwisk oraz innych czynności wynikających z bieżącej obsługi mieszkańców.

W tym samym okresie zmigrowano 45 aktów z papierowych ksiąg do elektronicznego Rejestru Stanu Cywilnego, naniesiono 39 wzmianek dodatkowych oraz 92 przypiski do aktów, a także uzupełniono lub sprostowano 15 aktów stanu cywilnego. Wydano 5 zezwoleń i zaświadczeń, w tym dotyczących zawarcia małżeństwa w kraju i za granicą, oraz 2 decyzje w sprawie zmiany imion i nazwisk. Ponadto wysłano 21 zaproszeń do par małżeńskich obchodzących 60. rocznicę pożycia małżeńskiego na Diamentową Galę.

Referat Oświaty prowadził obsługę dotacji dla przedszkoli, szkół i placówek niepublicznych oraz przygotował obchody Dnia Edukacji Narodowej. Dokonał analiz warunków lokalowych przedszkoli pod kątem potrzeb rekrutacyjnych, koordynował zgłaszanie i realizację projektów w ramach Krajowego Planu Odbudowy oraz przygotował projekt budżetu oświaty na 2026 r. Wykonywał zadania związane z awansem zawodowym nauczycieli, stypendiami uczniowskimi, programami zdrowotnymi oraz obowiązkową sprawozdawczością.

Referat Zamówień Publicznych i Funduszy Zewnętrznych prowadził intensywną działalność w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych. Złożono wnioski m.in. na rozwój e-usług (projekt „Wakacje z kulturą i sportem”), wyposażenie Sali Widowiskowej, modernizację oświetlenia ulicznego, przebudowę budynku komunalnego w Falentach, modernizację oczyszczalni ścieków, rozwój cyberbezpieczeństwa oraz wsparcie jednostek OSP. Część wniosków uzyskała dofinansowania, a aktualnie realizowane projekty obejmują m.in. zakup sprzętu IT, doposażenie jednostek OSP, zakup sprzętu multimedialnego, budowę farm fotowoltaicznych oraz rozwój gminnej spółdzielni energetycznej. W okresie sprawozdawczym zakończono kilka postępowań przetargowych, w tym dotyczących modernizacji oświetlenia ulicznego, budowy przedszkola w Sękocinie, zimowego utrzymania dróg oraz obsługi lodowiska.

Referat Planowania Przestrzennego wydał 20 decyzji o warunkach zabudowy oraz 1 decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Przygotowano około 140 zaświadczeń, wypisów i wyrysów z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, sporządzono 11 opinii dotyczących podziału nieruchomości oraz wydano 3 postanowienia i 4 inne decyzje administracyjne. Prowadzono również sprawy związane z ustaleniem renty

planistycznej, wydając 4 decyzje na łączną kwotę ponad 17 tys. zł, a także udzielono 8 informacji publicznych.

Referat Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Rolnictwa prowadził postępowania dotyczące podziałów nieruchomości, wydając

11 decyzji zatwierdzających projekty podziałów oraz opiniując 4 wstępne projekty, przy jednoczesnym procedowaniu 20 spraw oczekujących. Złożono 11 nowych wniosków

o podział nieruchomości oraz przygotowano dokumentację związaną z najmem, dzierżawą i użyczeniem nieruchomości gminnych. W zakresie opłat adiacenckich prowadzono 25 postępowań, wydając 3 decyzje ustalające opłaty na łączną kwotę 60 682 zł. Wyplacono również odszkodowania za grunty przejęte pod drogi publiczne w łącznej wysokości ponad 526 tys. zł.

Referat Ochrony Środowiska realizował zadania związane z gospodarką odpadami, usuwaniem drzew, wydawaniem decyzji środowiskowych oraz kontrolą zbiorników bezodpływowych. Prowadzono kontrole przestrzegania uchwały antysmo-

gowej oraz nadzór nad firmą odbierającą odpady komunalne. W ramach likwidacji odpadów niebezpiecznych odebrano azbest z 16 posesji, przeprowadzono likwidację

dzikich wysypisk, wdrożono ponad 100 nowych deklaracji odpadowych oraz prowadzono działania edukacyjne w szkołach. Nadzorowano również PSZOK oraz aktualizowano

526 tys. zł
łączna kwota odszkodowań wypłaconych za grunty przejęte pod drogi publiczne

20 decyzji
liczba wydanych WZ

opłaty za usługi wodno-ściekowe i retencyjne.

W okresie sprawozdawczym do referatu wpłynęło około 426 pism, w szczególności 18 kontroli zbiorników bezodpływowych oraz przeprowadzono 14 kontroli w zakresie przestrzegania uchwały antysmogowej. Odebrane odpady azbestowe miały łączną masę 29,22 t, a do systemu gospodarki odpadami wprowadzono 119 nowych deklaracji. Podpisano także umowę na obsługę PSZOK do 31 marca 2026 r. oraz wystosowano około 109 informacji ustalających wysokość opłaty retencyjnej.

Referat Inwestycji kontynuował liczne zadania infrastrukturalne, obejmujące m.in. remonty dachów i sanitariatów w placówkach oświatowych, modernizację placów zabaw, wymianę stolarki drzwiowej oraz realizację zadań wynikających z funduszy sołeckich. Trwają prace budowlane związane z nowym przedszkolem w Sękocinie, przygotowywane są projekty budowlane dotyczące zadaszeń oraz modernizacji obiektów publicznych. Wiele zadań znajduje się w fazie przetargowej lub wykonawczej. Zakończono kilka inwestycji, w tym remont dachu w szkole w Sękocinie oraz prace w budynku Domu Rolnika.

Referat Drogownictwa i Kanalizacji realizował prace przy sieciach wodociągowych i kanalizacyjnych, modernizował urządzenia techniczne oczyszczalni oraz pompownie, prowadził zakup i instalację pomp, a także wykonywał projekty dokumentacyjne kolejnych etapów sieci. Trwa budowa nowych odcinków kanalizacji i wodociągów w różnych częściach gminy. W zakresie dróg prowadzono remonty asfaltowe, budowę i modernizację

chodników, układanie płyt drogowych oraz przebudowę skrzyżowań.

Zakończono szereg zadań drogowych na terenie gminy.

Zespół Optymalizacji Energetycznej skupił się na rozpoczęciu modernizacji oświetlenia ulicznego w gminie. W listopadzie 2025 r. podpisano umowę z firmą PPHU ELDOR na kwotę ponad 5,1 mln zł, a prace ruszyły 20 listopada, obejmując wymianę 3 400 opraw drogowych i 136 parkowych na energooszczędne lampy LED.

Równolegle prowadzono prace związane z rozwojem Spółdzielni Energetycznej Raszyn, w tym analizy pod instalacje fotowoltaiczne, koncepcję biogazowni oraz wdrożenie inteligentnych liczników. Zespół analizował także rachunki za energię w gminnych budynkach, wskazując działania pozwalające ograniczyć wysokie opłaty, m.in. poprzez zmianę mocy przyłączeniowej i montaż urządzeń do kompensacji mocy biernej.

Referat Podatków i Opłat Lokalnych wystawił 582 decyzje podatkowe oraz wysłał 62 pisma, a do referatu wpłynęły 673 deklaracje, informacje podatkowe i akty notarialne. Zaksięgowano 1 208 wpłat podatkowych oraz 3 005 wpłat z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W ramach windykacji należności wykonano ok. 1 000 czynności informacyjnych (SMS-y, e-maile, rozmowy telefoniczne), wysłano 692 upomnienia oraz sporządzono 51 tytułów wykonawczych wraz z korektami.

Obsługiwano podatki od nieruchomości osób fizycznych i prawnych, podatek od środków transportowych (przyjęto 10 deklaracji) oraz opłaty odpadowe, realizując także zwroty nadpłat i przeksięgowania. Wydano 4 stałe i 33 jednorazowe zezwolenia

na sprzedaż alkoholu oraz 3 decyzje wygaszające takie zezwolenia. Ponadto wydano 4 licencje taxi i 50 wypisów z licencji, przeprowadzono kontrole przedsiębiorców oraz przetworzono 55 wniosków w systemie CEIDG.

Zespół ds. Komunikacji i Promocji prowadził bieżącą obsługę kanałów informacyjnych gminy, w tym strony raszyn.pl, aplikacji InfoRaszyn, systemu SMS oraz mediów społecznościowych. W okresie sprawozdawczym liczba użytkowników aplikacji InfoRaszyn wzrosła do 1 580, profil gminy na Facebooku zyskał 126 nowych obserwujących, a na Instagramie – 33. Przygotowywano materiały graficzne, plakaty oraz fotorelacje i nagrania wideo z wydarzeń, wspierano organizację imprez oraz rozwijano aplikację InfoRaszyn i stronę internetową.

Referat Organizacyjny koncentrował się na obsłudze Raszynskiej Karty Mieszkańca – wydano 103 nowe karty, z czego 53% stanowiły karty plastikowe, oraz prowadzono weryfikację wniosków. Rozwijano współpracę z nowymi partnerami programu, poszerzając ofertę zniżek i usług dla mieszkańców. Równolegle obsługiwano 7 Kart Seniora oraz wydano 29 biletów metropolitalnych.

Referat Informatyki realizował projekt „Cyberbezpieczny Samorząd”, prowadził analizę złożonych ofert oraz przygotowywał punkt monitoringu w Dawidach Bankowych. Pełnomocnik ds. Profilaktyki Uzależnień realizował programy profilaktyki w szkołach, obejmujące zajęcia rekomendowane, programy edukacyjne, zajęcia muzyczne i sportowe oraz wsparcie dla uczniów i rodziców.

Pełne sprawozdanie dostępne jest pod adresem: link.raszyn.pl/sdw28

29 ton
zebranych odpadów
azbestowych

582
decyzje podatkowe

Dokument: *Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla gminy Raszyn*

Na sesji rady gminy, która odbyła się 27 listopada, radni przegłosowali przyjęcie „strategii rozwiązywania problemów społecznych dla gminy Raszyn na lata 2026–2032”. To bardzo obszerny dokument, ma przeszło 220 stron. Całość można znaleźć na stronie internetowej gminy Raszyn. Tutaj spróbujemy przybliżyć w bardzo skrótovej formie jego zawartość.

Powodem stworzenia strategii rozwiązywania problemów społecznych gminy Raszyn jest konieczność wyznaczenia spójnego, długoterminowego planu działań, który pozwoli skutecznie odpowiadać na zmieniające się potrzeby mieszkańców w latach 2026–2032. Dokument porządkuje wiedzę o aktualnej sytuacji społecznej gminy, opierając się na danych liczbowych, diagnozach instytucji i badaniach przeprowadzonych wśród mieszkańców, aby możliwe było podejmowanie decyzji w sposób świadomy i oparty na faktach. Strategia ma zapewnić ciągłość i stabilność polityki społecznej, niezależnie od zmian kadrowych czy politycznych, oraz wytyczyć priorytety, które będą kierowały działalnością gminy w obszarze wsparcia rodzin, dzieci, seniorów, osób z niepełnosprawnościami i osób w kryzysach życiowych.

Dokument powstał także po to, aby lepiej koordynować działania różnych instytucji – szkół, GOPS, organizacji pozarządowych, policji, placówek zdrowotnych i podmiotów zewnętrznych – tak by tworzyły one spójny system wsparcia, a nie działały w izolacji. Strategia pozwala określić, gdzie pojawiają się największe wyzwania: rosnąca liczba przypadków przemocy domowej, potrzeby dzieci i młodzieży w obszarze zdrowia psychicznego, problemy z uzależnieniami, starzenie się społeczeństwa czy konieczność integracji mieszkańców z doświadczeniem migracji. Dzięki temu władze gminy mogą planować działania nie tylko reaktywne, lecz także profilaktyczne i systemowe, zapobiegające pogłębianiu się trudności.

Ważnym celem strategii jest również zwiększenie efektywności wydatkowania środków publicznych. Wyraźnie określone cele i działania ułatwiają pozyskiwanie finansowania zewnętrznego – zarówno rządowego, jak i europejskiego – oraz pozwalają udowodnić, że gmina działa zgodnie z obowiązującymi standardami planowania społecznego. Strategia tworzy także narzędzia monitoringu i ewaluacji, dzięki którym można regularnie oceniać postępy i wprowadzać korekty, gdy warunki społeczne lub finansowe ulegną zmianie.

Ostatecznie strategia ma pomóc w budowie Raszyna jako gminy przyjaznej, bezpiecznej i otwartej, w której mieszkańcy czują się zauważeni i mają łatwy dostęp

do potrzebnych usług. Dokument podkreśla, że w centrum polityki społecznej stoją ludzie – ich potrzeby, relacje i dobrostan – a celem samorządu jest wspieranie ich w sposób mądry, nowoczesny i odpowiedzialny.

METODOLOGIA I PODSTAWY PRAWNE

Strategia została przygotowana w sposób uporządkowany i oparty na danych, tak aby jak najlepiej odzwierciedlała potrzeby mieszkańców Raszyna. Najpierw zebrano informacje o sytuacji społecznej gminy – dane demograficzne, statystyki z GOPS, policji, szkół, służby zdrowia i innych instytucji. Następnie przeprowadzono badania ankietowe wśród mieszkańców i uczniów, a także wywiady grupowe, dzięki czemu poznano realne problemy i opinie ludzi mieszkających w Raszynie. Analizowano również trendy w kraju i w regionie, aby przewidzieć, jakie wyzwania mogą pojawić się w przyszłości. Wszystkie te informacje zebrano w diagnozie, która stała się podstawą do zaplanowania działań na kolejne lata.

Przy tworzeniu strategii musiano też uwzględnić przepisy prawa. Dokument opiera się przede wszystkim na ustawie o pomocy społecznej oraz na przepisach dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej i uzależnieniom, wsparcia seniorów i osób z niepełnosprawnościami. Ważne są także wytyczne Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, które określają, jak powinny wyglądać lokalne strategie i jakie elementy muszą zawierać. Dzięki temu strategia spełnia wszystkie formalne wymagania i może być uznana za dokument obowiązujący w gminie.

Istotnym elementem było również zadbanie o to, aby strategia była spójna z innymi dokumentami obowiązującymi w Raszynie. Została dostosowana do Strategii Rozwoju Gminy, Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnego Programu Wspierania Rodziny, Strategii Rozwoju Edukacji i planów dotyczących zagospodarowania przestrzennego. Chodzi o to, aby wszystkie działania gminy wzajemnie się uzupełniały, a nie wykluczały. Strategia musi także pasować do dokumentów wyższego rzędu – wojewódzkich i krajowych – tak aby gmina mogła starać się o środki zewnętrzne, w tym z funduszy Unii Europejskiej.

wania problemów społecznych na lata 2026–2032

Metodologia tworzenia Strategii rozwiązywania problemów społecznych gminy Raszyn na lata 2026–2032 opierała się na kilku uzupełniających się etapach, które miały zapewnić, że dokument będzie wynikał z rzetelnej diagnozy, danych empirycznych oraz rzeczywistych potrzeb mieszkańców. Prace rozpoczęto od zebrania i analizy danych zastanych, pochodzących z różnych instytucji publicznych – GOPS, policji, szkół, Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego, ośrodków zdrowia oraz urzędu gminy. Obejmowały one statystyki dotyczące przemocy domowej, uzależnień, liczby rodzin korzystających z pomocy, sytuacji dzieci i młodzieży, stanu zdrowia mieszkańców, interwencji służb czy obciążenia instytucji.

Kolejnym etapem były badania społeczne. Przeprowadzono dwa duże badania ankietowe: jedno skierowane do dorosłych mieszkańców (336 odpowiedzi, ankieta internetowa), drugie – do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych z terenu gminy (606 anonimowych ankiet wypełnianych w placówkach). Pytania dotyczyły poczucia bezpieczeństwa, doświadczeń przemocy, zdrowia psychicznego, sposobów spędzania czasu, używania substancji psychoaktywnych, uzależnień cyfrowych, opinii o jakości usług społecznych oraz świadomości dostępnych form wsparcia. Wyniki umożliwiły uchwycenie perspektywy różnych grup mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży – co jest kluczowe przy planowaniu działań profilaktycznych.

Diagnozę pogłębiono poprzez analizę jakościową. Przeprowadzono rozmowy z przedstawicielami instytucji społecznych, edukacyjnych i zdrowotnych, a także wywiady grupowe z mieszkańcami oraz pracownikami mającymi bezpośredni kontakt z osobami zagrożonymi wykluczeniem. Pozwoliło to zidentyfikować bariery, których nie da się uchwycić samymi statystykami: trudności komunikacyjne, niewystarczający dostęp do informacji, przeciążenie instytucji czy problemy wynikające z gwałtownego wzrostu liczby mieszkańców.

Równolegle analizowano dokumenty strategiczne wyższego rzędu – krajowe i wojewódzkie – oraz te obowiązujące w samej gminie, aby zachować ich spójność. Chodziło o powiązanie strategii społecznej z dokumentami takimi jak: Strategia Rozwoju Gminy, Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Program Wspierania Rodziny czy lokalne plany edukacyjne. Dopiero

po połączeniu wyników badań ankietowych, analiz instytucjonalnych oraz danych statystycznych przystąpiono do opracowania celów, priorytetów i działań operacyjnych.

Ostatnim etapem metodologicznym było przełożenie diagnozy na konkretne cele strategiczne i operacyjne, określenie odpowiedzialności instytucji, przygotowanie wskaźników do monitoringu oraz opisanie zasad ewaluacji. Dzięki temu dokument nie jest jedynie zbiorem założeń, lecz planem działania, obejmującym konkretne narzędzia i harmonogram wdrażania.

DIAGNOZA

Część diagnostyczno-analityczna strategii to fundament całego dokumentu. To właśnie w niej gmina opisuje, jak wygląda obecna sytuacja mieszkańców, jakie problemy najczęściej się pojawiają i jakimi zasobami już dysponuje. Wszystkie późniejsze działania wynikają właśnie z tej diagnozy, dlatego została przygotowana bardzo szczegółowo i w oparciu o wiele źródeł danych.

W diagnozie przedstawiono instytucje, które zajmują się pomocą społeczną w Raszynie. Najważniejszą z nich jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS). To tu zgłaszają się osoby, które potrzebują wsparcia finansowego, rzeczowego, psychologicznego lub prawnego. GOPS zajmuje się również świadczeniami rodzinnymi, dodatkami mieszkaniowymi, pomocą dla osób starszych, usługami opiekuńczymi i programami rządowymi, takimi jak 800+. Ośrodek prowadzi pracę socjalną, czyli indywidualną pomoc rodzinom i osobom, które mają trudności życiowe. Pracownicy terenowi odwiedzają rodziny, sprawdzają ich sytuację i wspólnie szukają rozwiązań problemów.

Drugą ważną instytucją jest Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej. To grupa specjalistów – pracowników socjalnych, policjantów, nauczycieli, psychologów – którzy wspólnie zajmują się przypadkami przemocy. Analizują sytuacje rodzin, organizują wsparcie, kierują do psychologa i pomagają ustalić plan bezpieczeństwa. W 2024 roku Zespół pracował z około 60 rodzinami. W działaniach pomocowych ważną rolę odgrywa także Punkt Konsultacyjno-Informacyjny w bibliotece gminnej, gdzie mieszkańcy mogą skorzystać z porad psychologicznych, prawnych i edukacyjnych związanych z przemocą i uzależnieniami.

Kolejnym elementem diagnozy jest analiza danych liczbowych. W 2024 roku z powodu przemocy pomoc otrzymały 62 osoby, w tym aż 41 dzieci. Liczba Niebieskich Kart wzrosła do 39. W obszarze uzależnień sporo rodzin zgłaszało problemy alkoholowe, a łączna liczba rodzin korzystających z usług Punktu Konsultacyjnego wyniosła 680. Dokument opisuje również sytuację seniorów, osób z niepełnosprawnościami, rodzin wielodzietnych oraz imigrantów – wskazując, że te grupy mogą wymagać szczególnego wsparcia w kolejnych latach.

Bardzo ważnym elementem diagnozy są wyniki badań ankietowych przeprowadzonych na potrzeby strategii. Badania miały dwa etapy. Pierwszy dotyczył dorosłych mieszkańców i miał formę ankiety internetowej. Wzięło w nim udział 336 osób. Pytano o poczucie bezpieczeństwa, znajomość instytucji pomocowych, ocenę dostępnych usług oraz najważniejsze problemy społeczne. Wyniki pokazały, że aż 44% mieszkańców nie czuje się w pełni bezpiecznie, a 72% nie wie, gdzie szukać pomocy w sytuacji przemocy domowej. Najczęściej wskazywanymi problemami były uzależnienia, choroby przewlekłe oraz przemoc.

Drugie badanie przeprowadzono wśród 606 uczniów szkół gminnych. Ankiety były realizowane w szkołach, w formie anonimowych formularzy. Uczniowie odpowiadali na pytania dotyczące przemocy rówieśniczej, przemocy domowej, używania substancji psychoaktywnych, uzależnień cyfrowych oraz dobrostanu psychicznego. Z badań wynika, że 9% młodych ludzi doświadcza przemocy w szkole codziennie, a 22% kilka razy w roku. Aż 47% uczniów uważa, że ich rówieśnicy mają problem z uzależnieniem od telefonu, a 39% – od internetu. Choć większość uczniów nie sięga po alkohol ani narkotyki, to ci, którzy próbowali, często robili to już w wieku 11–13 lat.

Diagnoza pokazuje również, że przemoc domowa dotyczy 13% uczniów, z czego ponad połowa doświadcza przemocy psychicznej. Uczniowie wskazują także na cyberprzemoc – hejt, wyzwiska, udostępnianie prywatnych wiadomości – jako zjawisko często obecne w ich grupach rówieśniczych. Jednocześnie 66% młodych ludzi deklaruje, że wiedzieliby, gdzie szukać pomocy, jeśli spotkałaby ich krzywda.

Część diagnostyczno-analityczna daje więc obraz życia społecznego w Raszynie. Pokazuje, gdzie gmina radzi sobie dobrze, a gdzie konieczne są zmiany. Zwraca uwagę na obszary, w których system wsparcia działa sprawnie, takie jak pomoc psychologiczna czy działalność szkół, ale także wskazuje braki – zwłaszcza w świadomości mieszkańców – dostępności porad prawnych, wsparciu ofiar przemocy

i profilaktyce uzależnień. Dzięki temu dalsza część strategii mogła wyznaczyć cele i działania odpowiadające na realne potrzeby społeczności.

W obszarze przeciwdziałania przemocy dokument rekomenduje zwiększenie dostępności porad psychologicznych i prawnych, podnoszenie świadomości mieszkańców na temat tego, gdzie szukać pomocy, oraz prowadzenie kampanii informacyjnych, które jasno tłumaczą, jak reagować na przemoc. Ważne jest również lepsze szkolenie kadry – nauczycieli, pracowników socjalnych, policjantów – tak aby potrafili oni szybko rozpoznać zagrożenie i skutecznie interweniować.

Jeśli chodzi o uzależnienia, strategia sugeruje rozwinięcie programów profilaktycznych w szkołach i w społeczności lokalnej, zwiększenie liczby warsztatów o zdrowym korzystaniu z technologii oraz stworzenie miejsc, w których młodzież może spędzać czas w sposób wolny od alkoholu i używek. Rekomenduje się także częstsze współdziałanie ze specjalistami od terapii uzależnień oraz wzmacnianie rodziców poprzez edukację i konsultacje.

W zakresie wsparcia seniorów i osób z niepełnosprawnościami dokument zachęca do rozwijania usług opiekuńczych, poszerzenia oferty klubów seniora, tworzenia nowych przestrzeni spotkań i zajęć integracyjnych. Ważne jest również dostosowanie budynków publicznych i przestrzeni zewnętrznych tak, aby były one wygodne i bezpieczne dla osób o ograniczonej mobilności.

Strategia zwraca też uwagę na rosnącą różnorodność kulturową mieszkańców. Rekomenduje tworzenie programów integracyjnych dla osób pochodzących z innych krajów, przygotowanie materiałów informacyjnych w różnych językach, organizowanie wydarzeń międzykulturowych oraz wsparcie szkół w pracy z uczniami cudzoziemskimi.

Całość działań ma być dobrze koordynowana przez GOPS i regularnie oceniana, aby można było na bieżąco wprowadzać poprawki. Rekomendacje akcentują, że gmina powinna działać blisko mieszkańców, reagować szybko i elastycznie oraz korzystać z partnerstwa z organizacjami społecznymi, szkołami i służbami, by tworzyć silną i wspierającą się społeczność.

GŁÓWNE CELE STRATEGII

Strategia zakłada kilka głównych celów, które mają uporządkować i wzmocnić działania gminy w obszarze polityki społecznej. Cele te wynikają z diagnozy i są odpowiedzią na realne problemy mieszkańców: przemoc, uzależnienia, potrzeby rodzin, starzenie się społeczeństwa oraz rosnącą różnorodność kulturową.

Pierwszym celem jest wzmocnienie rodzin i zapewnienie jak najlepszych warunków wychowania dzieci i młodzieży. Strategia zaleca, by stworzyć spójny system wsparcia – od porad psychologicznych i prawnych, poprzez zajęcia pozalekcyjne, aż po wsparcie dla rodziców i działania antyprzemocowe. Gmina ma dążyć do tego, by dzieci i młodzież miały łatwy dostęp do pomocy psychologicznej oraz bezpieczne miejsca rozwoju i rekreacji.

Drugim celem jest przeciwdziałanie marginalizacji – czyli zapobieganie wykluczeniu społecznemu, ubóstwu, bezrobociu i uzależnieniom. Strategia zakłada aktywizowanie osób w trudnej sytuacji, prowadzenie szerokiej profilaktyki w szkołach i wśród dorosłych, rozwój programów edukacyjnych i wspierających oraz budowanie współpracy między GOPS, szkołami, policją, poradniami i organizacjami pozarządowymi.

Kolejny cel to poprawa jakości życia seniorów, osób z niepełnosprawnościami i osób przewlekle chorych. Gmina ma rozwijać usługi opiekuńcze, tworzyć nowe miejsca spotkań, dostosowywać przestrzeń publiczną, oferować rehabilitację, zajęcia integracyjne i wsparcie dla opiekunów. Ważne jest, aby osoby starsze mogły aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym, a nie tylko korzystać z pomocy.

Strategia obejmuje także cel związany z integracją mieszkańców z doświadczeniem migracji – poprzez działania międzykulturowe, kursy językowe, lepszą komunikację z instytucjami, materiały informacyjne w wielu językach i przygotowanie urzędników oraz szkół do pracy w zróżnicowanym środowisku.

REALIZACJA, MONITORING I EWALUACJA

Realizacja strategii ma być zarządzana w sposób ciągły i skoordynowany. Za całość odpowiada Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który stanie się centrum koordynacji – będzie zbierał informacje, ustalał harmonogram działań, współpracował z instytucjami, organizacjami społecznymi i szkołami, a także pilnował, aby poszczególne zadania realizowane były przez odpowiedzialne jednostki. Ważne jest, że strategia nie opiera się tylko na GOPS – przewiduje pracę wspólną wielu partnerów: szkół, policji, ośrodków zdrowia, organizacji pozarządowych, klubów sportowych czy instytucji kultury.

Monitoring strategii ma polegać na regularnym sprawdzaniu, czy działania są realizowane zgodnie z planem i czy przynoszą efekty. Każdego roku ma być przygotowywany raport, w którym gmina oceni liczbę osób objętych wsparciem, skuteczność programów, poziom wykorzystania środków oraz zmiany w sytuacji społecznej. W razie

potrzeby strategia będzie korygowana – tak aby odpowiadała na nowe problemy lub wykorzystwała nowe możliwości finansowania, na przykład z funduszy zewnętrznych.

Ewaluacja, czyli ocena jakościowa, ma pokazać, czy wprowadzane działania rzeczywiście poprawiają życie mieszkańców. Ma obejmować rozmowy z instytucjami, analizę danych, wnioski z pracy w terenie i opinie mieszkańców. Dzięki temu władze gminy będą wiedzieć, które działania działają najlepiej, które wymagają wzmocnienia, a które trzeba zmienić.

Strategia pokazuje, że Raszyn jest gminą dynamicznie rozwijającą się, ale stojącą przed coraz bardziej złożonymi wyzwaniami społecznymi. Najważniejsze problemy to rosnąca skala przemocy domowej, potrzeby psychologiczne dzieci i młodzieży, uzależnienia – zarówno od substancji, jak i od technologii – oraz niewystarczająca wiedza mieszkańców o dostępnych formach pomocy. Starzenie się społeczeństwa i duża różnorodność kulturowa wymagają budowania bardziej otwartego i zintegrowanego systemu wsparcia.

Jednocześnie gmina ma silne zasoby: aktywną społeczność, dobrze działające instytucje, szeroką ofertę edukacyjną i sportową oraz rosnące możliwości pozyskiwania funduszy zewnętrznych. Wnioskiem ze strategii jest potrzeba wzmocnienia współpracy między instytucjami oraz rozwijania usług psychologicznych, opiekuńczych i integracyjnych. Dokument podkreśla, że skuteczna polityka społeczna wymaga planowania długofalowego, stałego monitoringu i elastycznego reagowania na zmieniające się warunki, tak aby wszyscy mieszkańcy Raszyna mogli żyć bezpiecznie, zdrowo i w dobrze zorganizowanej społeczności.

Dokument dostępny jest na stronie urzędu gminy: link.raszyn.pl/srps

Lokalna strategia integracji społecznej

Na początku 2025 r. wójt gminy Raszyn Bogumiła Stepińska-Gniadek i dyrektorka Gminnej Biblioteki Publicznej Magdalena Golec podpisały list intencyjny, na mocy którego zawiązano partnerstwo gminy i biblioteki. Partnerstwo przystąpiło do międzynarodowego projektu LiBri, koordynowanego w Polsce przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego. Celem udziału było opracowanie i wdrożenie lokalnej strategii integracji społecznej. W październiku dokument „Lokalna strategia integracji społecznej mieszkańców Gminy Raszyn” został przekazany do dyspozycji wójt gminy Raszyn. Poniżej przedstawiamy jego główne założenia; pełna wersja dokumentu dostępna jest na stronach internetowych gminy.

Dokument otwiera analiza kontekstu społecznego gminy, ze szczególnym uwzględnieniem zmian demograficznych oraz rosnącej liczby mieszkańców z doświadczeniem migracji. Przedstawiono dane, m.in. że o tym, że 1 874 cudzoziemców zameldowanych jest na terenie gminy, oraz informację, że w największej szkole podstawowej 415 z 1 335 uczniów pochodzi z rodzin migranckich, co stanowi 30%. Omówiono również lokalne uwarunkowania sprzyjające napływowi nowych mieszkańców, takie jak bliskość Warszawy i Wólki Kosowskiej.

W dalszej części opisano przebieg diagnozy społecznej, która poprzedzała opracowanie strategii. Wykorzystano do tego różnorodne narzędzia badawcze, w tym ankiety, wywiady, obserwacje oraz analizę danych z urzędu, szkół i instytucji społecznych.

Następnie wprowadzono część programową, w której określono misję strategii oraz cele strategiczne i operacyjne. Obejmują one m.in. poprawę komunikacji między mieszkańcami, zwiększenie dostępności informacji, rozwijanie kompetencji językowych, wspieranie integracji w szkołach, wzmacnianie instytucji publicznych w pracy z osobami z doświadczeniem migracji oraz organizowanie działań społecznych sprzyjających nawiązywaniu relacji. Dla każdego z obszarów opisano proponowane działania, podmioty odpowiedzialne za ich realizację oraz przewidywane efekty.

W końcowych rozdziałach dokumentu przedstawiono system wdrażania strategii. Określono zasady koordynacji, przypisując główną rolę partnerstwu złożonemu z gminy i biblioteki. Zaprezentowano sposób monitorowania postępów, wraz ze wskazaniem zestawu wskaźników, które będą analizowane podczas okresowych

przebiegów realizacji. Uwzględniono także założenia dotyczące ewaluacji, jej częstotliwości oraz możliwych modyfikacji strategii w zależności od zmieniających się potrzeb mieszkańców. Dokument uzupełnia harmonogram działań oraz opis potencjalnych źródeł finansowania, obejmujących zarówno środki lokalne, jak i fundusze zewnętrzne, w tym europejskie.

Diagnoza społeczna przeprowadzona na potrzeby strategii integracji przedstawia szczegółowy obraz mieszkańców Raszyń, ich potrzeb, postaw oraz wyzwań wynikających z rosnącej różnorodności kulturowej. Zebrane dane pokazują, że gmina zmienia się szybko, a zmiany te wpływają na funkcjonowanie szkół, instytucji publicznych i na relacje społeczne.

Badania ankietowe i analizy instytucjonalne potwierdziły, że Raszyn jest miejscem intensywnej migracji wewnętrznej i międzynarodowej. Oficjalnie na terenie gminy mieszka 1 874 cudzoziemców, lecz szacunki wskazują, że faktyczna liczba może być nawet trzykrotnie wyższa. W szkołach zróżnicowanie kulturowe jest szczególnie widoczne – w największej szkole podstawowej 415 z 1 335 uczniów ma doświadczenie migracji (reprezentują oni 17 narodowości). Tak duży udział dzieci objętych procesem adaptacji wpływa na organizację zajęć, potrzebę wsparcia językowego i komunikacji z rodzicami.

DIAGNOZA

Diagnoza społeczna wskazuje również, że większość mieszkańców ma neutralny stosunek do rosnącej różnorodności: 56% deklaruje neutralność, a 30% postrzega ją pozytywnie. Jednocześnie część osób zgłasza obawy – 50% boi się wzrostu przestępczości, a 36% obawia się przepełnienia szkół. Wyniki te nie wskazują na silne konflikty społeczne, ale podkreślają potrzebę skuteczniejszego informowania mieszkańców i budowania lepszej komunikacji między grupami.

W diagnozie zidentyfikowano kilka barier utrudniających integrację. Najczęściej wymieniano trudności językowe, brak dostępu do rzetelnych informacji o usługach publicznych, ograniczoną ofertę wydarzeń integracyjnych oraz niewystarczające przygotowanie instytucji do pracy w środowisku wielokulturowym. Podkreślono również, że brak systemowych rozwiązań powodował, iż działania integracyjne były okazjonalne, nieskoordynowane i często zależne od pojedynczych osób, a nie od trwałych struktur.

cznej mieszkańców Gminy Raszyn

Badania jakościowe – rozmowy z rodzicami, przedstawicielami szkół i sołectw – zwróciły uwagę na potrzebę stworzenia procedur i zaplanowania wsparcia dla nowych mieszkańców, szczególnie tych, którzy rozpoczynają edukację w gminnych placówkach. Pojawiały się sygnały, że rodziny migranckie mają trudności z odnalezieniem informacji, nie znają zasad działania szkół i urzędów, a niektóre instytucje nie dysponują narzędziami, które mogłyby im ułatwić komunikację.

Diagnoza pokazała również potencjał lokalnych instytucji, zwłaszcza szkół i biblioteki. Prowadzą one już działania wspierające integrację, lecz brakuje im stałego wsparcia organizacyjnego i zasobów. Wskazano też na gotowość części mieszkańców do uczestniczenia w inicjatywach społecznych, co stwarza możliwość budowania lokalnych sieci współpracy.

Wyniki diagnozy stanowią podstawę całej strategii – określają, jakie działania są najpilniejsze, gdzie znajdują się luki systemowe, a także jakie istnieją zasoby, które można wykorzystać. Dzięki nim strategia nie opiera się na przypuszczeniach, lecz na realnych potrzebach i problemach zgłoszonych przez mieszkańców, instytucje i lokalnych liderów.

REKOMENDACJE

Rekomendowane działania wynikają bezpośrednio z diagnozy i odpowiadają na najczęściej wskazywane bariery integracyjne w Raszynie. Mają charakter praktyczny i koncentrują się na trzech obszarach: komunikacji, kompetencjach oraz budowaniu relacji między mieszkańcami.

Najważniejszym kierunkiem jest poprawa komunikacji między instytucjami a mieszkańcami, zwłaszcza tymi, którzy nie znają języka polskiego lub nie orientują się w funkcjonowaniu lokalnych usług. Rekomendowane jest tworzenie materiałów informacyjnych w wielu językach, prostych przewodników po gminie, procedurach i instytucjach, a także zapewnienie tłumaczeń podczas kluczowych kontaktów – szczególnie w szkołach, w urzędzie i w bibliotece. Wskazano również na potrzebę rozwoju kompetencji językowych mieszkańców poprzez ofertę kursów języka polskiego dla dorosłych oraz zajęcia wspierające dzieci w nauce języka.

Dokument podkreśla także konieczność wzmocnienia instytucji publicznych. Rekomendowane jest szkolenie pracowników urzędu, szkół, GOPS i instytucji kultury z zakresu pracy w środowisku wielokulturowym, komunikacji

międzykulturowej i rozpoznawania specyficznych potrzeb rodzin migracyjnych. Zalecono również uporządkowanie zasad współpracy między instytucjami tak, aby wymiana informacji była szybsza, a wsparcie udzielane w sposób bardziej skoordynowany i przewidywalny.

Ważnym elementem rekomendacji są działania integracyjne skierowane do mieszkańców, które mają ułatwiać nawiązywanie kontaktów i budować poczucie wspólnoty. W dokumencie zaproponowano organizowanie wydarzeń międzykulturowych, warsztatów, spotkań sąsiedzkich, inicjatyw sportowych, projektów edukacyjnych i rodzinnych pikników. Bibliotekę, szkoły i sołectwa wskazano jako miejsca szczególnie predysponowane do organizowania takich aktywności. Rekomendowane jest także włączanie mieszkańców w tworzenie oferty wydarzeń, tak, aby działania odpowiadały realnym potrzebom i były atrakcyjne dla różnych grup wiekowych i kulturowych.

Dokument sugeruje również rozwój narzędzi ułatwiających start nowym mieszkańcom – takich jak pakiet powitalny, proste instrukcje dotyczące formalności czy program „sąsiad – przewodnik”, który pozwoliłby nowo przybyłym szybciej odnaleźć się w lokalnej społeczności. W szkołach rekomendowane jest tworzenie procedur adaptacji uczniów, zapewnienie regularnych konsultacji dla rodziców oraz rozwijanie działań integracyjnych z udziałem klas wielokulturowych.

Wśród działań rekomendowanych znalazło się również wzmocnienie roli biblioteki jako centrum integracji, ponieważ już przed opracowaniem strategii prowadziła ona liczne wydarzenia i zajęcia. Dokument wskazuje, że biblioteka może pełnić funkcję miejsca spotkań, przestrzeni edukacyjnej i centrum informacji dla mieszkańców.

Zaplanowano także angażowanie lokalnych liderów – nauczycieli, sołtysów, przedsiębiorców i przedstawicieli społeczności migranckich – tak, aby proces integracji był oparty na współpracy, a nie jedynie na pracy instytucji.

Wszystkie proponowane działania łączy wspólny cel: ułatwienie codziennego funkcjonowania mieszkańcom, redukcja barier komunikacyjnych i kulturowych oraz tworzenie warunków, w których osoby o różnym pochodzeniu mogą czuć się częścią jednej lokalnej społeczności.

(oprac. mbk)

Dokument w całości dostępny
jest na stronie urzędu gminy:
link.raszyn.pl/sis

Ponad czterdziestka wolon

fot. Katarzyna Kaczorowska

Coraz więcej młodych osób decyduje się poświęcić swój wolny czas na działania społeczne – zarówno w domach kultury, jak i podczas lokalnych inicjatyw. To dowód na to, że młodzież odczuwa silną potrzebę aktywności poza szkołą i domem, a także chęć niesienia pomocy innym.

W Centrum Kultury Raszyn widać to szczególnie wyraźnie. W 2023 r. podpisano 8 porozumień wolontariackich, w 2024 r. już 34, a w 2025 r. aż 41 — i liczba ta wciąż rośnie.

KORZYŚCI Z WOLONTARIATU DLA MŁODZIEŻY

Zaangażowanie w wolontariat przynosi liczne korzyści zarówno młodym ludziom, jak i lokalnym społecznościom. Udział w działaniach społecznych kształtuje charakter, uczy wrażliwości na potrzeby innych oraz

sprzyja budowaniu dojrzałych relacji. Młodzież odkrywa swoje zainteresowania i zdobywa doświadczenia przydatne w szkole, życiu codziennym i przyszłej pracy: od organizacji czasu, poprzez współpracę, po odpowiedzialność.

Wolontariat buduje pewność siebie: świadomość, że podejmowane działania realnie pomagają innym, wzmacnia poczucie sprawczości i motywuje do dalszego rozwoju.

To także świetna okazja do nabywania kompetencji kluczowych w niemal każdym zawodzie, takich jak: komunikacja, planowanie pracy, współpraca w grupie, kreatywność, odporność na stres czy umiejętność rozwiązywania problemów.

WOLONTARIAT W CENTRUM KULTURY RASZYN – ZAKRES DZIAŁAŃ
Wolontariat przy Centrum Kultury

Raszyn stanowi ważny element lokalnej aktywności społecznej, łącząc działania kulturalne z inicjatywami pomocowymi. Program skierowany jest do młodzieży od 13. roku życia, która chce zdobyć doświadczenie w pracy przy wydarzeniach i jednocześnie angażować się w działania społeczne. Jest to również istotna forma jej aktywizacji, sprzyjająca wyjściu z domu, rozwijaniu zainteresowań oraz podejmowaniu wartościowych działań alternatywnych wobec spędzania czasu przed komputerem.

Wolontariusze wspierają funkcjonowanie centrum w wielu obszarach, m.in.:

- ▶ obsłudze widowni (sprawdzanie biletów, kierowanie do odpowiednich sektorów na sali widowiskowej, udzielanie informacji uczestnikom),

tariuszy

- ▶ pomocy technicznej i organizacyjnej podczas koncertów, spektakli, warsztatów oraz wydarzeń plenerowych,
- ▶ przygotowywaniu i obsłudze stoisk animacyjnych i uczestnictwie w piknikach,
- ▶ dystrybucji materiałów promocyjnych.
- ▶ przygotowaniu dużych wydarzeń sąsiedzkich, m.in. poprzez dekorowanie przestrzeni przed takimi okazjami jak Andrzejki czy Mikołajki.

DZIAŁANIA SPOŁECZNE I WSPARCIE LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI

Ważną częścią ich pracy są inicjatywy pomocowe. Wolontariusze przygotowują kartki i drobne upominki dla samotnych osób korzystających ze wsparcia instytucji pomocy społecznej. Angażują się również w działania upamiętniające

fot. Katarzyna Kaczorowska

osoby zmarłe – porządkują zaniedbane groby przed Świętem 1 listopada.

Udział w takich działaniach pozwala wolontariuszom rozwijać umiejętności organizacyjne, komunikacyjne i zespołowe, a jednocześnie realnie

wspiera lokalną społeczność. Działalność wolontariatu przy Centrum Kultury Raszyn pokazuje, jak połączenie kultury z zaangażowaniem społecznym może wspierać rozwój młodych ludzi i wzmacniać więzi sąsiedzkie. To przykład nowoczesnego podejścia do wolontariatu, w którym zdobywanie kompetencji idzie w parze z niesieniem pomocy.

CO OFERUJE CENTRUM KULTURY RASZYN?

Centrum Kultury Raszyn zapewnia wolontariuszom przestrzeń do rozwoju i zdobywania nowych doświadczeń, a także możliwość pracy w przyjaznym i wspierającym środowisku. Z każdą osobą podpisywane

Wszystkiego najlepszego z okazji Międzynarodowego Dnia Wolontariusza! Życzy Dyrektor Centrum Kultury Raszyn Krystian Durma wraz z pracownikami.

jest porozumienie o wolontariacie, a na prośbę wystawiane jest oficjalne zaświadczenie potwierdzające jej zaangażowanie. Dodatkowym atutem programu są bezpłatne wejścia na wszystkie wydarzenia organizowane przez CKR.

JAK SIĘ ZGŁOSIĆ?

Osoby zainteresowane proszone są o kontakt na adres marlena.pioro@ckr.raszyn.pl

Z okazji Międzynarodowego Dnia Wolontariusza (5 grudnia) składamy wszystkim wolontariuszom najserdeczniejsze podziękowania i wyrazy uznania. Dziękujemy za Waszą energię, otwarte serca i gotowość do działania. Życzymy, aby każdy dzień przynosił satysfakcję z podejmowanych zadań, a wolontariat dostarczał radości, inspiracji i poczucia sprawczości. Dziękujemy, że jesteście i czynicie naszą gminę miejscem pełnym życzliwości oraz wspólnego działania.

Marlena Pióro

Ser z Dawid

Marzenia się spełniają

Leżakujące sery z Dawid

Pisząc przez lata o serach, które poznałem w różnych krajach i regionach – rekomendowałem Państwu nie tylko zagraniczne, ale także nasze rodzime, jak oscypek czy koryciński. Staralem się też wskazać, gdzie w pobliżu można je kupić. A mieszkamy w okolicy, gdzie zagraniczne sery znaleźć można na półkach w wielu sklepach. Do tego Polska jest też obecnie w czołówce największych producentów serów w Europie (5 miejsc). Nie przypuszczałem jednak, że będę miał okazję opisać produkcję serów w... Raszynie.

Cóż, choć przez stulecia mieliśmy odpowiednie warunki przyrodnicze (żyzne łąki doliny Raszynki)

i wielowiekową tradycję chowu krów mlecznych, to produkcja wysokiej jakości mleka w majątku w Falentach zakończyła się wraz z likwidacją stada krów w 2019 r. W zastraszającym tempie zanikają też u nas indywidualne gospodarstwa rolne.

Obserwujemy paradoksalną sytuację: zwiększa się liczba mieszkańców, a zmniejsza się zainteresowanie rolników, by produkować żywność i sprzedawać ją na miejscu. Nasi dziadowie z wielkim trudem wozili mleko, warzywa, owoce do odległego miasta, jacy by byli szczęśliwi, gdyby mogli je sprzedać na miejscu. Wydaje się, że lokalna żywność już przepadła...

Aż tu nagle, tej jesieni, na jednej z raszyńskich grup czytam skromne ogłoszenie, że „lokalny producent serów twardych zaprasza do zakupu w sklepie firmowym w Dawidach”. Anons ilustruje zdjęcie serów zapakowanych w folię z eleganckimi kolorowymi etykietkami. W pierwszej wolnej chwili zajeżdżam na ul. Warszawską 11a. Mały pawilon handlowy z charakterystyczną, powiewającą biało-czerwoną flagą, dobrze znany wszystkim, którzy przejeżdżają przez Dawidy. To tu? Znam to miejsce – wielokrotnie tu kiedyś bywałem, gdy budowałem dom. Był tu dobrze zaopatrzony sklep z narzędziami, a kiedyś także skład materiałów budowlanych.

Rodzinny dom Salamonów

Ser z czarnuszką z Dawid

Sklep wciąż działa w pawilonie obok, a w małym domku zaczyna się królestwo serów.

Dokonuję zakupu i jeszcze tego samego wieczoru próbujemy z żoną przywiezione sery. Świetne! Pierwszy to jasny, pachnący masłem Cafe de Paris, kolejny to camembert z aksamitną białą skórką. Trzeci trafia na patelnię, gdyż to ser haloumi, już po chwili pięknie się rumieni. Wszystkie pierwsza klasa! Szczególnie smaczny ten o francuskiej nazwie, twardy, zwarty, lekko doprawiony ziołami. Pasuje i do wina, i do kanapki.

Po tygodniu wracam na kolejne zakupy. W Pracowni spotykam Julianę Jończyk. Choć jest jeszcze studentką logistyki, to w nowej firmie odpowiada za marketing i sprzedaż. A ma już na swoim koncie sukcesy w sprzedaży specjalistycznej. Poznaję kolejne smaki serów. Dowiaduję się, że można tutaj kupić też jogurt naturalny. Pytam o produkcję serów. Skąd biorą mleko? Skąd taki pomysł? Jakie plany na przyszłość? Wkrótce Julia umawia mnie z Adamem Biskupskim, pomysłodawcą Pracowni Serów Rzemieśniczych w Dawidach.

Adam Biskupski jest ekonomistą z wykształcenia, bankowcem

z zawodu. Porzucił bank, by realizować swoje pomysły biznesowe. Przez lata zdobył doświadczenie i z sukcesem prowadzi kilka własnych firm. Ale skąd pomysł na sery? „Kilka lat temu dla fun'u zapisałem się na kurs

„Jak zrobić pierwszy ser?”. Tam poznałem Krzysztofa Jaworskiego, słynnego Serowara Żuławskiego, który kulturuje tradycję niderlandzkiego serowarstwa na polskich Żuławach”. Pan Adam zaraził się jego pasją i podjął decyzję o kolejnej dywersyfikacji swojej działalności – rozpoczęciu rzemieślniczej, w pełni profesjonalnej produkcji serów. W pierwszej kolejności serów krótko dojrzewających, z czasem też leżakujących. Za sprawą przyjaźni z rodziną Jończyków zlokalizował produkcję w Dawidach.

Do rozmowy dołącza Irena Jończyk, seniorka rodu. Pochodzi z Dawid, ze znanej i dużej rodziny Salamonów. Bratem jej mamy był Władysław Salamon, gospodarujący w Raszynie, a po wojnie przewodniczący Gminnej Rady Narodowej (co ciekawe, potomkiem Salamonów jest też Jarosław Aranowski, obecny Przewodniczący Rady Gminy Raszyn). Rodzina wywodzi się z Dawid, gdzie do dziś przy ul. Śliskiej stoi opuszczony, zabytkowy dom dziadków

Pani Ireny – Marianny i Franciszka Salamonów. Przykład typowej dla tej okolicy zabudowy z początków XX w. – murowany, kryty dachówką prosty dom. Niestety, los tak pokierował, że rodzina wyprzedawała większość pól i inwentarz, więc mleko do produkcji serów dziś trzeba kupować na rynku. Produkcja odbywa się jednak na terenie własnym.

Pani Irena jest prekursorem przedsiębiorczości i to z dużym doświadczeniem. To ona prowadziła wspomniany skład i sklep budowlany. Gdy w przededniu transformacji odszedł nagle jej mąż, musiała sama utrzymać rodzinę i pięknie wykorzystwała okazję czasu, zakładając i przez lata prowadząc skład budowlany. Dziś konsultuje rozwój firmy serowarskiej, w którą zaangażowali się jej syn i wnuczka Julia.

Pokazując mi zakład, Pan Adam zapewnia, że jego Pracownia Serów Rzemieślniczych posiada wszystkie certyfikaty i świadectwa sanitarne konieczne do produkcji żywności. „Od początku stosujemy europejską procedurę HACCP, która zapewnia najwyższe standardy sanitarne produktów spożywczych w Polsce”.

Faktycznie, w Pracowni jest idealny porządek, urządzenia serowarskie są nowe, ze stali nierdzewnej, jednak wyrób serów odbywa się ręcznie,

według tradycyjnych receptur. Pan Adam mówi: „Podstawą sukcesu jest czystość i dobrej jakości mleko, które zakwasza się podpuszczką”. Zsiadłe w ten sposób mleko podgrzewa się aż do ścięcia białka. Na tym etapie można do skrzepu dodać przyprawy, zioła czy owoce dające niepowtarzalny smak sera. Następnie skrzep przekłada się do form i koszyków, które odcedzają serwatkę i zagęszczają ser. Tak formowane są gomółki sera, które odkłada się w chłodni na leżakowanie przez kilkanaście dni. Po tym ser nadaje się już do jedzenia. Teraz tylko szczelne, próżniowe pakowanie w specjalną folię, co gwarantuje długi okres przechowywania sera w lodówce – dwa miesiące od daty produkcji.

Cechą rozpoznawczą serów krótko dojrzewających jest ich niewielki rozmiar i odcisnięty wzór koszyczka. Obecnie w ofercie pana Adama są klasyczne sery z mleka krowiego z dodatkami smakowymi – czosnkiem niedźwiedzim, czubrycą, czarnuszką, papryką i ziołami z Prowansji. Pan Adam nie ogranicza się jednak do serów krowich, wykorzystuje też mleko kozie. Eksperymentuje również ze szczepami pleśni, stąd w ofercie ser typu camembert,

pokryty aksamitną białą skórą. Inaczej niż w przypadku sera ze sklepu, jego miąższ jest jeszcze płynny, co świadczy o krótkim dojrzewaniu.

„Niestety nie mamy odpowiednich pomieszczeń do długiego dojrzewania serów” – tłumaczy pan Adam. „Poszukuję rozwiązania tego problemu poprzez wybudowanie ziemnej chłodni lub wynajęcie piwnic, w których sery znalazłyby spokój, by dojrzeć”. Obecnie sery konserwuje we własnej wędzarni opalanej drewnem z drzew owocowych, co nadaje im delikatny aromat. Tak produkowane metodą rzemieślniczą sery są najwyższej jakości, co umożliwia ich dłuższe przechowywanie. Co ważne, czystość produkcji pozwala ograniczyć do minimum ilość soli dodawanej dla konserwacji i... zatarcia smaku. Sery z Pracowni w Dawidach są bogate w białko i inne minerały, które zostają zachowane dzięki kontroli odpowiedniej temperatury skrzepu.

Jak się ucieszyłem z odkrycia naszego lokalnego producenta serów w Dawidach! W Pęcicach (gm. Michałowice) z zazdrością śledziłem rozwój sklepu z serami z Niderlandów (Twoja

winnica – wino i ser) i marzyłem, żeby i po wschodniej stronie al. Krakowskiej był podobny. A zapowiada się, że mamy już coś więcej – nasze lokalne, jak to się teraz mówi, „kraftowe” sery, produkowane na miejscu. A pawilon pani Ireny przy ul. Warszawskiej 11a ma genius loci, który umożliwi utrzymanie sklepu z żywnością bio i bogatą ofertą towarzyszącą (wina, przyprawy, sery, przekąski, utensylia). I do tego zaangażowanie rodziny.

Pani Julia dodaje: „Wyprodukowane sery sprzedajemy na bieżąco. Zgłaszają się do nas też firmy handlowe poszukujące produktów bio. Nie mamy jeszcze sklepu internetowego, dlatego najlepiej po sery podjechać na Warszawską 11a. Mamy za to nadzieję, że nasze sery będą miłym upominkiem i wylądują na świątecznym stole w wielu rodzinach naszej gminy.

Ręcznie robione pełnobiałkowe sery w Dawidach dostępne są w cenie 70 zł za kg. To cena zbliżona do podobnych serów, ale z przemysłowej, masowej produkcji, dostępnych w supermarketach. A jakość, oceńcie Państwo sami.

Wojciech Rogowski,
radny, wrogowski@radny.raszyn.pl

Przepis na przekąskę – serową choinkę

Okrągły krążek sera typu camembert kroimy nożem przez środek na 8 części w kształcie trójkątów. W podstawę trójkąta wbijamy kawałek paluszka grissini, który będzie pniem choinki i uchwytem. Serową choinkę maczamy z jednej strony w płynnym miodzie, po czym obtaczamy w posypce i odkładamy półmisek. Posypka: na talerzyk sypiemy ziarna sezamu, maku, czarnuszki, kolorowego pieprzu, drobno pokrojony szczypiorek, ziarenka granatu. Można też zastosować bułkę tartą.

Smacznego i wesołych Świąt!

ZEMSTA ZDRÓJ

CENTRUM KULTURY RASZYN

wg ALEKSANDRA HR. FREDRY
REŻYSERIA : MACIEJ ORŁOWSKI
MUZYKA : PAWEŁ M. GAWLIK

17 STYCZNIA 2026
SOBOTA GODZ. 18:00

NOWOROCZNE KOŁĘDOWANIE

LILI

STANISŁAW
HALAT

JERZY
STELMASZCZUK

FRYDERYK
BABIŃSKI

Z OKAZJI 15-LECIA ZESPOŁU FAL CANTO

3 STYCZNIA 2026 / SOBOTA / GODZ. 18:00

WSTĘP WOLNY

CENTRUM KULTURY RASZYN